

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

A. Kailou

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1968
ΑΡΙΘ. 102

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Ἡ Ἑορτὴ τῆς Εἰρήνης

Θὰ ἀκουσθῇ καὶ πάλι στὴν ταραγμένη Ἑλληνικὴ ἀτμόσφαιρα ὁ Ἀγγελικὸς ὕμνος τῆς Εἰρήνης, τὴ μεγάλη ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων. Τί κρίμα ὅμως ποὺ βρῖσκει τὶς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν στὴν ἀναταραχὴ καὶ τὴ θλίψη. Τὸ Οὐράνιο ἀγγελικὸ μῆνυμα, ποὺ αἰῶνες ἀντηχεῖ, δὲν μετέστρεψε ἀκόμα τὴν τάση τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὴν ἐξόντωση τῶν ὁμοίων του. Κι' ὅμως! Ἐνὰς μόνον τρόπος ὑπάρχει. Ν' ἀκολουθήσουν οἱ ταλαιπωρημένοι λαοὶ τὸ ἐλπιδοφόρο ἄστρο τῆς Βηθλεέμ.

Αὐτὸ θὰ τοὺς ὀδηγήσῃ στὴ λεωφόρο τῆς Εἰρήνης. Ἀς γίνῃ ἡ ἀπόφαση ἀπὸ τὰ φετεινὰ Χριστούγεννα.

✱

Ὁ Νέος Πατριάρχης

Ὁ Ἑλληνορθόδοξος χριστιανικὸς κόσμος μετὰ χαρὰ ἐπληροφόρηθη τὴν ἐκλογή τοῦ Νέου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κ. Ἀθηναγόρα, πρώην Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικής. Ἡ Α. Θ. Π. εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη νὰ ἡγηθῇ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ νὰ φέρῃ πολλοὺς πνευματικοὺς καρποὺς ὡς ποιμέναρχης τῆς Φυλῆς μας, ποὺ τὰ τελευταῖα χρόνια τόσο σκληρὰ δοκιμάζεται μετὰ τὶς ἀλλεπάλληλες ἐθνικὲς συμφορὰς. Ἡ ζωὴ του, ἡ δρᾶσις του καὶ πρὸ παντός ἡ βαθειὰ πίστις ποὺ τὸν διακρίνει εἶναι πολὺτιμα ἐγγύγια γιὰ τὴν ποιμαντορικὴ ἀποστολὴ του. Εἴχαμε τὴν εὐτυχίαν νὰ γνωρίσωμε τὴν Α. Θ. Π. στὰ πρῶτα βήματα τοῦ ἔργου μας, ὅταν ἀκόμη ἐποίμεινε τὸν λαὸν τῆς Κερκύρας, ὡς Μητροπολίτης.

✱

Ἡ εὐσέβεια τοῦ Γάλλου Ὑπουργοῦ

Κόστ-Φλορέ

Κατὰ τὴν τελευταία περιοδείαν του στὸ Καμερούν, σύμφωνα με πληροφορίες τοῦ Γαλλικοῦ τύπου, ὁ γάλλος Ὑπουργὸς Κόστ-Φλορέ ἔφτασε μιὰ Κυριακὴ πρωτὶ τὴν πόλιν τῆς Ντουάλα. Ἐκεῖ τοῦ παρουσιάσαν τὸ πρόγραμμα τῆς δεξιώσεως γιὰ νὰ τὸ ἐγκρίνῃ, καὶ ὁ κ. Κόστ-Φλορέ ὑπέδειξε μία παραλαμπή: οἱ ἀρμόδιοι εἶχαν λησμονήσει, ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἔπρεπε νὰ ἐκκλησιασθῇ. Ἐξήτησε συγγνώμην καὶ κατηνύνησε τὴν Μητρόπολιν, ὅπου ὁ κ. ὑπουργός, ἡ οἰκογένειά του καὶ οἱ ἀκόλουθοι παρεκλήθησαν τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ ἐκοινώνησαν. Τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς του ὁ κ. Κόστ-Φλορέ παρενέβη στὴ λειτουργίαν τῆς 5ης πρωΐνης, ἐπειδὴ στίς 6 θὰ ἔταξιδευε.

Ἡ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΕΞΟΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ εἰκόνα τοῦ ἐξουλλοῦ μας «Ἁγία Νύχτα» εἶναι πρωτότυπο ἔργο τοῦ διαλεχτοῦ καλλιτέχνη κ. Δ. Καρυοκέφαλου.

◉ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΜΑΣ ΚΙΝΗΣΙΝ ◉

Τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου ὁ Διευθυντὴς μας κ. Λάμπρος Ζαχαρῆς ἀνεχώρησε διὰ περιοδείαν ἀνὰ τὰς πόλεις τῆς Πελοποννήσου Καλάμας, Κυπαρισσίας, Πύργου, Ἀμαλιάδα.

Τὴν 3ην Ὀκτωβρίου Κυριακὴν, 11ην π. μ. ἔδωσε διάλεξιν εἰς Καλάμας, μετ' ἐπικαιρὸν κοινωνιολογικὸν θέμα (Ἀπὸ τὰ σύγχρονα προβλήματα) ἐνώπιον πυκνοτάτου ἀκροατηρίου, εἰς τὸ κινηματοθέατρον Τριανόν.

Τὴν 10ην Ὀκτωβρίου Κυριακὴν, κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, κήρυγμα εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας, εἰς Κυπαρισσίαν. Τὴν 17ην Ὀκτωβρίου, ἐπίσης εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίου Ἀθανασίου, ἐπίσης εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίου Ἡλείας. Τὴν 19ην ἰδίου μηνὸς ἐπέστρεψεν ἐνταῦθα καὶ τὴν 24ην Κυριακὴν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν ὁμίλησεν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Θωμᾶ, Κυψέλης.

Εἰς τὴν περιοδείαν ταύτην ἔλαβε μέρος καὶ ἡ κ. Ἀσπασία Α. Ζαχαρῆ καὶ ἐπεκονώνησε μετὰ τὰς κατὰ τόπους γυναικείας χριστιανικὰς ὁργανώσεις.

Τὴν 26ην ἰδίου μηνὸς ὁ Διευθυντὴς μας ἀνεχώρησε δι' ἄλλην περιοδείαν εἰς Λουτράκι καὶ τὰς κομποπόλεις τῆς Κορινθίας Βραχάτι, Κοκκῶνι καὶ Βέλλο, ὅπου τὴν 31ην Ὀκτωβρίου, Κυριακὴν, κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἀγίας Μαρίνης καὶ αὐθημερὸν ἐπέστρεψεν ἐνταῦθα.

Τὴν 3ην Νοεμβρίου ἀνεχώρησε διὰ περιοδείαν εἰς Δωδεκάνησον, μετὰ πρόγραμμα ὁργανωμένης πνευματικῆς κινήσεως εἰς Ρόδον, Κῶ, Κάλυμνον κλπ.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ μας, ποὺ ἡ συνδρομὴ τους λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου 1948 νὰ καταβάλουν ἐγκαίρως τὴ νέα συνδρομὴ τοῦ 1949 εἰς τὰ γραφεῖα μας, καθὼς καὶ ὅσοι καθυστεροῦν προηγουμένως συνδρομὰς καὶ ὑπόλοιπα λ/σμών. Μ' αὐτὸ διευκολύνουν σημαντικὰ τὴν κίνησίν μας καὶ συντελοῦν στὴν πρόοδο τοῦ πνευματικοῦ μας ἔργου.

« ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ »

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ

Διευθυντής: ΛΑΜΠΡΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ

Ἰδιοκτήτρια: ΑΣΠΑΣΙΑ ΜΑΝΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ-ΖΑΧΑΡΗ

* * * ΕΤΟΣ ΙΕ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 162 * * *

Γραφεῖα: Εὐαγγελιστρίας 16 — Ἀθήναι

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1948 * * *

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
Ἑσπερικῶν... Δοχ. 20000
Ἑσπερικῶν... Δοχ. 10000
Ἑσπερικῶν... Δοχ. 10000
Χρηματικὰ ἑμβάσματα:
«Οἰκογενειακὴ Ζωή»
Εὐαγγελιστρίας 16-Ἀθήναι

ΜΑΓΟΙ ΚΑΙ ΠΟΙΜΕΝΕΣ

Μέσα στὰ ὄνειρώδη παλάτια τους, οἱ σοφοὶ Χαλδαῖοι μετὰ νοσταλγία ὀλόθερμη, χρόνια ἐρευνοῦσαν νὰ μάθουν πότε θὰ γεννηθῇ Ἐκεῖνος, ποὺ θὰ φέρῃ τὴν εἰρήνην στὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ κατάσταση τοῦ κόσμου ἦταν τότε πολὺ κρίσιμη. Νύχτα βαρεῖα, σκοτάδι παχυλὸ, βασίλευαν στίς καρδιές. Οἱ κυρίαρχοι σωστὰ ἀνθρωπὸμορφα θηρία, δὲν ἔδειχναν κανένα ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ταλαιπωρημένο ἄνθρωπο, ποὺ τόσο ἐπίμονα ἀναζητοῦσε ὁδὸ σωτηρίας. Ἡ Ἐπιστῆμὴ τῶν Ἀστρον καὶ τὰ πανάρχαια ἀνάγλυφα βιβλία τὸ ἔλεγαν πᾶς καθαρὰ πῶς δὲ θ' ἀργήσουν οἱ καιροί, ποὺ ὁ ποθητὸς Ἀρχοντας, ποὺ θὰ κυβερνήσῃ μετὰ δικαιοσύνην, ἔρχεται. Κάτω ἐκεῖ, στὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς, κάποιο παράξενο ὀλόλαμπρο ἀστὲρ πρόβαλε, μῆνυμα χαροποῦ, καὶ προσκαλεῖ τοὺς σοφοὺς μάγους νὰ τὸ ἀκολουθήσουν. Δὲ χάνουν καιρὸ. Φορτώνουν τίς γκαμήλες τους μετὰ ἀμύθητους θησαυροὺς καὶ πορεύονται διασχίζοντας τίς ἀπέραντες ἐκτάσεις τῆς Ἀσίας, μετὰ τίς ἀμμουδερὰς ἐρημίας, πρὸς τὴν ἱερὴ γῆ τῆς Παλαιστίνης, ὅπου τὸ μυστηριακὸ ἄστρο τοὺς φέρνει. Ἀγρύπνεις, κόποι καὶ κίνδυνος δὲν μπόρεσαν νὰ νικήσουν τὸν πύρρινον πόθο τους νὰ ἴδουν Ἐκεῖνον καὶ νὰ γονατίσουν προσκυνητὲς μπροστά Του.

Στὰ ὀλοπράσινα βοσκοτόπια τῆς Βηθλεέμ, παίζοντας τὴ φλογέρα τους μετὰ τοὺς μελαγχολικοὺς ἤχους, κάποιοι καλὸκαρδοὶ βοσκοὶ ὄνειροπλοῦν κι αὐτοὶ τὸ Θεόσταλτο Βασι-

λιά, ποὺ μετὰ τὸν ἐρχομὸ του θὰ κάμῃ τὰ πικραμένα χεῖλη νὰ χαμογελάσουν, θὰ διώξῃ τὸ πένθος, θὰ ἀφανίσῃ τὸ δάκρυ, θὰ δώσῃ τὸν ἄρτο στὸ φτωχὸ καὶ θὰ στηρίξῃ τὸν ἀδύνατο. Θὰ εἶναι τόσο καλὸς ποὺ θὰ παίξῃ μετὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ [ὅπως ἔλεγαν οἱ γεροντότεροι] καὶ τόσο πρᾶος ποὺ θὰ κάμῃ τὴν Λεοπαρδαλὴν νὰ τρώῃ ἄχαρα στὸ ἴδιο παχνί μετὰ τὸ χρονιάτικο μοσχάρι καὶ τὸ λύκο νὰ βοσκᾷ στοὺς κάμπους μετὰ τὰ πρόβατα, ὅπως ἔλεγαν οἱ προφητεῖες.

Τὸν ἔβλεπαν μετὰ τὰ μάτια τῆς φαντασίας τους, σὰν τὸν καλὸ τσοπάνη, ποὺ ὀδηγεῖ τὰ πρόβατά του σὲ χλοερὸς τόπους καὶ νεροσυρμές. Ἔτσι καὶ Κεῖνος θὰ ποιμάνῃ τοὺς λαοὺς καὶ μετὰ τὴν ὁμόνοια, κοπάδια, θὰ τοὺς φέρῃ στὴν Εὐτυχίαν. Τὸν περιμέναν μέρα μετὰ τὴν ἡμέραν, μετὰ τὴν νύκτα. Καὶ ὁ καιρὸς ἦρθε!

Μιὰ ἡρεμὴ χειμωνιάτικη νύχτα, ποὺ θαρροῦσε καὶ τὰ πάντα εἶχαν πεθάνει, μοιάζοντας μετὰ τὴν νεκρὴ ἀνθρωπότητα, κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῶν ἀστρον, συναντήθηκαν οἱ μάγοι μετὰ τοὺς ποιμένες.

Οἱ πρῶτοι σήκωναν σὲ χρυσοπλοῦμιστοὺς σάκκους δῶρα πανάκριβα, χρυσάφι, σμύρνα καὶ λίβανον, καὶ οἱ δεῦτεροι κρατοῦσαν στὴν ἀγκαλιά τους νεογέννητα ἀρνιά, καὶ σὲ δερμάτινους ἀσκούς θερμὸ γάλα, ποὺ τοὺς μόλις τὸ εἶχαν ἀρμέξει ἀπὸ τὰ πρόβατά τους, δῶρα γιὰ τὴν Παρθένον μητέρα καὶ τὸν καλὸ Ἰωσήφ. Ἐτρεχαν ὅλοι μαζί καὶ φτάνοντας στὸ σπήλαιο, προσκύνησαν τὸ Θεῖο Βρέφος. Ἐνὰς παναρμόνιος ἤχος ἀντή-

χησε τότε στη σιγαλιά : «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία», σμίγοντας μὲ τὸν ἦχο τῶν ἦχο τῶν κουδουνιῶν καὶ τῶν ἀρνιῶν τὸ βέλασμα.

* * *

Κεῖνη τὴ νύχτα, δυὸ κόσμοι ἀντίθετοι ἔσμιξαν γιὰ μιὰ κοινὴ λατρεία τῆς Ἀληθινῆς ἀγάπης, γιατί ἴδιοι ἦταν οἱ πόθοι τους. Ἐσκυψαν ἀδερφωμένοι καὶ προσκύνησαν εὐλαβικὰ τὸ λίκρο τοῦ νεογέννητου Θεοῦ.

«ὦ ! πόσο πλατὺ νόημα καὶ διδάγματα ὑπέροχα δίνει τὸ γεγονὸς αὐτὸ στὶς δυὸ σκληρὰ ἀντιμαχόμενες τάξεις τῆς ἐποχῆς μας.

Ἐκεῖνοι μὲ τὴν ὑπεροχὴ τοῦ πλούτου καὶ τὴ δύναμη, ζητοῦν νὰ κατακτήσουν τὸ σύμπαν καὶ νὰ ὑποτάξουν τὰ πάντα, ἀδιαφορώντας ἀνθὰ πατήσουν ἐπάνω σὲ πτώματα. Τὰ ἰδεώδη τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡ στοιχειώδης δικαιοσύνη τοὺς εἶναι ἄγνωστη. Οἱ ἄλλοι ὑποσκάπτοντας τὰ θεμέλια τῆς Κοινωνίας, μὲ χέρια βέβηλα καὶ μὲ ἀλλόκοτες θεωρίες, βυθίζουν τοὺς λαούς, στὸ χάος καὶ στὴ δυστυχία. Ὅμως κάτω ἐκεῖ, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς, μέσα στὴ σκοτεινὴ νυχτιὰ τῶν παθῶν καὶ τοῦ ἐξαγριωμοῦ, προβάλλει τὸ ὀλοπόθητον ἄστρο τῆς ἀγάπης, προσκαλώντας τὰ διεστῶτα συστήματα νὰ τὸ ἀκολουθήσουν στὴν ἀχυρένια φάτνη τῆς Βηθλεέμ. Θὰ βροῦν τὴ Μεγάλῃ Ἀλήθεια καὶ φωτισμένοι ἀπ' αὐτή, θὰ χρησιμοποιήσουν οἱ πλούσιοι καὶ οἱ σοφοὶ τὰ ἀγαθὰ τους γιὰ τὴν κοινὴν εὐημερίαν, κι' οἱ φτωχοὶ κι' οἱ περὶφρονημένοι, ποὺ τὴν ἀπληρὴ καρδιά τους μόλυνε τὸ ψέμμα, θὰ αἰσθάνθουν βαθεῖα τὴν ἀδελφωσύνη καὶ τὴν συμπόνοια καὶ πῶς ἀπὸ τὴν ἴδια λάσπη εἴμαστε πλασμένοι ὅλοι ἀπὸ τὰ ἴδια χέρια τοῦ Δημιουργοῦ. Ὁ Κύριος θὰ εἶναι τότε Ποιμένας τους καὶ θὰ τοὺς ὀδηγήσῃ τότε εἰς τόπον χλόης καὶ ἀναψυχῆς.

Ὁ πολὺς Φλαμμαριὼν, ποὺ ἔγραψε τὸ περισπούδαστο «Ὁ Θεὸς ἐν τῇ Φύσει», σ' ἓνα βιβλίο του, διηγεῖται ἓνα ὄνειρο ποὺ εἶδε κάποτε. «Εἶχα μιὰ μέρα κουρασθεῖ, γράφει, ἀπὸ τὴν πολλὴ μελέτη καὶ ἀφήνοντας τὸ γραφεῖο μου, πῆρα τὸ δρόμο πρὸς τὸ δάσος. Ἐκεῖ, ἀφοῦ περπάτησα ἀνάμεσα στὰ δένδρα, στὴ χλόη καὶ στὰ ἄνθη, ἀκούμπησα στὴ ρίζα κάποιου δέντρου νὰ ἀναπαυθῶ. Ἐκεῖ μὲ πῆρε ὁ ὕπνος κι' εἶδα ἓνα παράξενο ὄνειρο. Βρέθηκα στὸν Ἄρη. Οἱ κάτοικοι μὲ περιεκύκλωσαν κι' ἄρχισαν νὰ μοῦ κάνουν διάφορες ἐρωτήσεις. Μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα μὲ ρώτησαν : Γιατί ἀφοῦ ἡ εὐφορὴ γῆ σας θὰ μποροῦσε νὰ σᾶς θρέψῃ μὲ τοὺς καρποὺς καὶ μὲ τὰ πείρα ἀγαθὰ τῆς, κάνετε τοὺς πολέμους καὶ χύνετε τὸ αἷμα σας, προσπαθώντας νὰ κατακτήσῃ ὁ ἓνας τὸν ἄλλον ; Αὐτὸ ἀνδρὲν εἶχατε, ὁ τόπος σας θὰ ἦταν ἓνας ἀληθινὸς Παράδεισος, καὶ θὰ ζούσατε ὅλοι ἀδελφωμένοι». Κεῖνη τὴ στιγμὴ, φτερούγισε ἀπάνω μου ἓνα πουλὶ καὶ μὲ ξύπνησε».

ὦ, ἀν οἱ κάτοικοι τῆς γῆς εἶχαν ἐμβαθύνει σ' αὐτὸ τὸ ὄνειρο τοῦ Φλαμμαριὼν, θὰ εἶχαν ἴσως ξυπνήσει καὶ συνέλθει ἀπὸ τὴν πλάνη. Ὁ Καλὸς Θεὸς τοὺς ἔδωσε ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ ζήσουν εὐτυχισμένοι, φθάνει νὰ τὸ κατανοήσουν.

* * *

Ἀπόψε, τούτῃ τὴν Ἁγία Νύχτα, ποὺ ἀπ' τὴ μικρὴ γωνιά τῆς Βηθλεέμ οἱ ἄγγελοι θὰ φτερουγίσουν στὰ πέρατα, διαλαλώντας τὸ ὀλόχαρο μήνυμα, πῶς γεννήθηκε ὁ Λυτρωτὴς τοῦ Κόσμου κι' οἱ καμπάνες στὸ ξημέρωμα, διώχνοντας τὰ σκοτάδια τῆς νύχτας, θὰ φέρουν τὴν ἀνατολὴ τῆς χαρᾶς, κάθε ψυχὴ ἃς ξεκινήσῃ μαζὶ μὲ τοὺς Μάγους καὶ τοὺς βοσκούς γιὰ τὴν ταπεινὴ σπηλιὰ τῆς Βηθλεέμ. Μεγάλοι καὶ μικροί, ἐπίσημοι καὶ ἄσημοι, σοφοὶ καὶ ἀγράμμα-

τοι, μὲ ταπείνωση βαθεῖα τὴν κρίσιμη ἐποχὴ τούτῃ τῆς ἀναταραχῆς, ἃς καταθέσουμε τὴν ὁμολογίαν στὸν Εἰρηνοποιὸ τοῦ Κόσμου, πῶς ἀφήνοντας κάθε τί ποὺ ἐμποδίζει τὴν προσέγγιση πρὸς Αὐτόν, τὸν ἐγωϊσμό, τὸ μῖσος, καὶ τὴν ἰδιοτέλεια, ἃς προ-

χωρήσουμε πρὸς τὴν Λεωφόρον τῆς Εἰρήνης καὶ τοῦ Φωτός.

Ἔτσι δὲ θ' ἀργήσῃ νὰ ἀντηχήσῃ βρίσκοντας τὴν πραγματοποίησίν του ὁ οὐράνιος ὕμνος : «Καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ

ΑΝΑΤΟΛΗ ΑΝΑΤΟΛΩΝ

«Καὶ τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ καθημένοις,
Φῶς ἀνέτειλε !...» [Ἡσαΐας θ' 2]

Ἀνατολὴ ἀνατολῶν μεσ' τοῦ καιροῦ τὰ βάθη
ἦρθες, Χριστέ μου, ἀνέσπερῃ μιὰ νύχτα τοῦ χειμῶνα
τ' ἀμαρτωλὰ ἀποδιώχνοντας σκοτάδια καὶ τὰ πάθη
κι' ἀνοίγοντάς μας τῆς Ἐδέμ τὸν κλειδωμένο ἀνθῶνα.

Γιὰ τοῦτο ὀλόχαρα χτυποῦν, στὸν ὄρθρο αὐτό, οἱ καμπάνες
ἀναρριγεῖ ὥς τὰ τρίσβαθα στ' ἀντίκρουμά Σου ἡ Πλάση,
στῆς Βηθλεέμ τὸ Σπήλαιο μύριοι ἀντηχοῦν παιᾶνες
ποὺ τόνισαν τὰ Χερουβεὶμ στ' ἀσύγκριτο γιορτάσι.

Κι' ἀπ' τοῦ πολέμου τὴν ὀργὴν κι' ἀπ' τοῦ χαμοῦ τὴ δίνη
ἔρχονται πλήθη ἀμέτρητα μὲ τῆς λατρείας τὸ τάμα
καὶ δέονται στὸ λίκνο Σου νὰ φέρῃς τὴν εἰρήνην
καὶ τῆς Ἀγάπης ν' ἀπλωθῇ σ' ὅλη τὴ γῆ τὸ θάμμα.

Ἀνατολὴ Ἀνατολῶν... Μεγάλῃ προσδοκίᾳ !
καὶ τῶν λαῶν νοσταλγικὴ Λύτρωση, Ναζωραΐε.
Αἰῶνες κυριάρχησαν τὸ Ψέμμα κι' ἡ Κακία,
Ἐσὲ ποθοῦμε πιά Ἀρχηγό, ὦ ! τῶν ὠραίων Ὠραΐε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

ΤΟ ΑΓΡΥΠΝΟ ΜΑΤΙ

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙ-
ΤΟΥ ΧΙΟΥ Κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ και η γη είχαν πλημμυρίσει από τους ύμνους των άγγελων και η μυρωδιά του Ουρανού μοσχολιβάνου είχε φέρει εύλαβείς προσκυνητές μέχρι της Φάτνης, τους εύτυχους ποιμένες της Βηθλεέμ, που αξιόθηκαν πρώτοι να ιδούν και να προσκυνήσουν τον γεννηθέντα Βασιλέα και το μαγικό άστρο. Ήχεν οδηγήσει μέχρι του Σπηλαίου τους Μάγους από τα βάθη της Ανατολής, όταν ο Σατανάς με δργανό του τον κακούργο βασιλέα Ηρώδη έστησε την παγίδα. «Όλα ήταν έτοιμα εις τη θέση τους. Βασιλιάς ήταν, όλα τα μέσα τα είχε στο χέρι του, θα μπορούσε λοιπόν να του ξεφύγουν ένα βρέφος; Οί Μάγοι από αυτόν εξήτησαν τις πληροφορίες και έτακτοποιήσε μια χαρά όλα τα σημεία. Τους έπεισε ότι και αυτός άσβεστο μέσα του πόθο έχει να προσκυνήσει το Μεγάλο Βασιλέα, που έγραψεν ή παράδοσις και με τόσο λαχτάρα. Τόν έπεριμενε ο λαός του Ισραήλ. Οί Μάγοι, άνδρες σοφοί, με τη δύναμη να μελετούν σαν σε βιβλίο τον έναστρο ουρανό και να κουβεντιάζουν με τα άστρα, θα εύρισκαν δίχως άλλο τον τόπο της γεννήσεως του Βασιλέως και θα έπήγαιναν και σε κείνον τις σχετικές πληροφορίες. Και τότε με μια μαχαίριά, θα τον έβγαζε από τη μέση! Τέτοιες σκέψεις έφτιασε μέσα στο μυαλό του, έτριψε τα χέρια του από ήκανοποίηση και ένα ειρωνικό χαμόγελο για την παράδοση των Ιουδαίων και για τα δνειρά τους έχαραχθηκε στα χείλη του.

Μα ο Θεός, αιώνας όλοκληρους πιο μπροστά το είχε πεί, με το στόμα του μεγάλου Προφήτου «ούκ ειναι αι βουλαί μου, ωσπερ αι βουλαί υμών, ουδέ αι όδοί μου, ωσπερ αι όδοί υμών». ... «Ενας Άγγελος άπεσταλμένος Του φανεράνει όλα τα σχέδια του Ηρώδου στους Μάγους. Έκείνοι εύτυχημένοι, διότι αξιώθηκαν να προσκυνήσουν τον άπεσταλμένο του Θεού, αλλά

και ανατριχιασμένοι από την εμφάνιση του Άγγέλου, έφυγαν για τις μακρινές τους Πατρίδες από άλλο δρόμο, χωρίς να περάσουν από τον Ηρώδη, που με τόσο άνυπομονησία τους έπερίμενε και που στις πληροφορίες τους επάνω είχε στηρίξει όλα του τα σχέδια. Άλλος Άγγελος παρουσιάζεται στον Ιωσήφ, φανεράνει και σ' αυτόν τα κακούργα σχέδια του Ηρώδου και του δίδει το πρόσταγμα: «Έγερθείς παράλαβε το Παιδίον και την Μητέρα αυτού και φεύγε εις Αίγυπτον και ίσθι εκεί, έως αν είπω σοι».

Αμέσως ο Ιωσήφ με εύλαβεια και ταπεινώση έκτελει την παραγγελία του Άγγέλου. Με το παιδί στην άγκαλιά της ή Παναγία Του Μητέρα φεύγει μαζί με τον προστάτη της, τον Ιωσήφ, προς την γη της Αιγύπτου. Και έτσι ετράβηξαν αντίθετο δρόμο οι Μάγοι, προς την Άπω Ανατολή και ή θεία Οικογένεια προς την γην της Αιγύπτου. Οί Μάγοι, γεμάτοι χαρά και εύτυχία, ήσθάνοντο να περνούν ιερά ρίγη τα κορμιά τους από όσα αξιώθηκαν να ιδούν με τα μάτια τους, τα ίδια, να ακούσουν με τα αυτιά τους και να ψηλαφήσουν, με μίαν ιερήν άνυπομονησία, μέσα τους έσκέπτοντο πότε να φθάσουν έως εκεί, στη μακρινή πατρίδα τους, να διαλαλήσουν στους συμπατριώτες τους το μεγάλο γεγονός, και την εύτυχία τους. Και ο γέρο Ιωσήφ και ή Παναγνος Μαριάμ γεμάτοι θλίψη και πόνο, διότι ή κακουργία των ανθρώπων τους έδιωχνε μακριά από την πατρίδα τους, τους ανάγκαζε να περάσουν δρόμο έρημικό γεμάτο από άγρια θηρία, και να καταφύγουν σε άξενη χώρα, όπου οι πατέρες τους τόσα δεινά είχαν ύποφέρει. Μα οι εύλαβείς και άφωσιωμένες στο Θεό καρδιές τους αισθάνονταν την μόνη άνακούφιση πως έκτελούν το πρόσταγμα Του και την εύγνωμοσύνη τους, που θέλησε να σώση το Παιδί από τον άδικο θάνατο.

Επώνω σ' αυτή την άποδημία, ή εύσεβης Χριστιανική φαντασία έπλασε συγκινητικούς θρύλους και ένέπνευσε μεγάλους καλλιτέχνες να γράψουν πίνακες, που συγκινούν και συναρπάζουν. Ένα δειλινό στον έρημικό δρόμο προς την Αίγυπτο. Το μικρό γαϊδουράκι, που μεταφέρει στους ώμους του το Θεϊόν βρέφος στην άγκαλιά της Παναγίας Του Μητέρας, ξεσαμαρωμένο, μουσαμένο στον ίδρωτα από τον κόπο της ήμέρας, προσπαθεί να βρή όλίγο

χορταράκι να φάγη. Κάτω από μια κουρμαδιά ο γέρο Ιωσήφ κατάκοπος γονατίζει ως τόσο για να προσευχηθή την έσπερινή προσευχή, μαζί με την Παναγνη Παρθένα και το μικρό Χριστό, που έχει σηκώσει τα χεράκια Του ψηλά και προσεύχεται. Από μακριά έρχονται λεοντάρια και τίγρεις, άγρια θηρία για να κατασπαράξουν τους διαβάτες. Μα σαν βλέπουν το Δημιουργό τους, σκύβουν τα κεφάλια τους εύλαβικά και στέκονται γύρω, σαν φύλακες της συνοδείας στην έρημο. Γύρω-γύρω από τον προσευχόμενο μικρό Χριστό, φαίνονται σαν να πετούν άγγελούδια πολλά-πολλά, χιλιάδες όλόκληρες μικρών παιδιών. Είναι όλα χαρούμενα και ψάλλουν μαζί με μυριάδες Άγγέλων το «Δόξα εν Υψίοις Θεώ...» Είναι οι χιλιάδες των βρεφών, που έσφαξε ο αιμοχαρής Ηρώδης στη Βηθλεέμ, και τα περιχώρα, οι πρώτοι μάρτυρες, που έδωκαν το αίμα τους για το Χριστό... Άλλά ως έλθωμε πάλι στην Ιουδαία!

Ο Ηρώδης μάταια περίμενε τους Μάγους να γυρίσουν. Ανησύχησε. Εζήτησε πληροφορίες σχετικές και εξακρίβωσε ότι οι Μάγοι τόσον καιρό τώρα έχουν που έφυγαν για την μακρινή Πατρίδα τους. Αισθάνθηκε το αίμα του να άνεβαίνει στο κεφάλι του. Μισόκλεισε για μια στιγμή τα μάτια του και έσφιξε τη γροθιά του.

«Εμένα θα γελάσουν αυτοί; Και θα γλυτώσουν λοιπόν από τα χέρια μου ένα βρέφος;». Έκίνησε το κεφάλι. Έχαμογέλασε ένα χαμόγελο άγριο και άμέσως έλαβε την απόφαση: «Πού θα είναι; ή στη Βηθλεέμ, ή εκεί γύρω σε κανένα χωριό. Εγώ κρατάω στα χέρια μου τη ζωή των υπηκόων μου. Πόσα παιδάκια θα είναι από δυο χρόνων και κάτω; χίλια; δυο χιλιάδες; τρεις χιλιάδες; όσα και να είναι εγώ όλα θα τα περάσω από το στόμα του μαχαίριού. Άνάμεσα σ' αυτά θα είναι και κείνο. Να τί έκαναν οι Μάγοι. Έκει που θα έσφαζα ένα, θα σφάζω μερικές χιλιάδες! Μια φορά από το μαχαίρι μου δεν θα γλυτώσει ο... Μέγας Βασιλεύς!»...

Θρήνος και κοπετός σε όλη τη Βηθλεέμ και τα περιχώρα!

Ούτε ένα παιδάκι από δυο χρόνων και κάτω δεν έμεινε ζωντανό! Άγριοι έκτελούνται του στυγερού έγκλήματος του Ηρώδου έμπαιναν στα σπίτια, αρπάζαν από την άγκαλιά της μανούλας το παιδάκι και έκοβαν το κεφάλάκι του και έπετούσαν το μικρό κορμάκι κατά γης και οι δυστυχισμένες μητέρες με απαργμό τα έπαιρναν νεκρά στην άγκαλιά τους. ενώ ακόμα έσπαρταρούσαν. Όλόκληρη ή Βηθλεέμ και τα γύρω χωριά άντηχούσαν από τους θρήνους των μαρτύρων και ο

λαός όλος με φρίκη έβλεπε να πραγματοποιείται ή τρομερά προφητεία του Ιερεμιά για την προμήτορα Ραχήλ και όλοι την έβλεπαν εμπρός τους, με τα ψυχικά τους μάτια, ανάμεσα στα μικρά κορμάκια των βρεφών, να ξεριζώνη τα μαλλιά της και να σχίζει τον άέρα με τις άπελπιστικές κραυγές της, τους κοπετούς της: «φωνή ήκούσθη εν Ραμιά, θρήνος και κλαυθμός και όδυμός πολύς. Ραχήλ κλαίουσα τα τέκνα αυτής...». Αυτή των άθώων πλασμάτων τη στρατιά σαν άγγελούδια έφαντάσθη και έγραψε στην εικόνα του ό μεγάλος καλλιτέχνης. Και αυτά τα πλασματάκια, εύτυχισμένα από τότε βρίσκονται πάντοτε γύρω στο θρόνο του Θεού και ψάλλουν μαζί με τους άγγέλους το «Δόξα εν Υψίοις!»...

Ο Ηρώδης ήταν ήσυχος πως πλέον δεν έχει τίποτε να φοβηθή και έξηκολούθησε άμετανόητος τη μαύρη ζωή του πάντα, με το μαχαίρι της καταστροφής στο χέρι, σκορπίζοντας γύρω του τη δυστυχία και το θάνατο, ως ότου ή κατάρρα του Θεού έπεσε επάνω του και σκουλίκιασμένος έσάπισε ζωντανός και έπειτα από τρομερά βάσανα παρέδωσε μια μέρα άμετανόητος ως την τελευταία στιγμή τη μαύρη ψυχή στα χέρια του Διαβόλου!... Και ο Χριστός ό άπεσταλμένος του Θεού επανήλθε σαν νέος Ισραήλ, από την Αίγυπτο στη γη της Επαγγελίας, στην ήρεμη Γαλιλαία και εκεί έπέρασε τη ζωή του στο φτωχικό έργαστήρι του Ιωσήφ, σαν πτωχός εργάτης, ως την ώρα την εύλογημένη, που ξεχύθηκε σαν πυρρινος ποταμός σ' όλες τις κατευθύνσεις της ζωής των ανθρώπων και έφερε παντού το φως του Θεϊού Λόγου και έδιωξε τα ζοφερά σκοτάδια από την ανθρώπινη σκέψη και την καρδιά και έγεφύρωσε με τη ουσία Του το χάσμα που ήταν άνοικτο ανάμεσα στον Πλάστη και το πλάσμα!...

Ποιός, λοιπόν, αγαπητοί μου φίλοι, θα μπορούσε να μη συγκινηθή από μια τόσο στοργική φροντίδα της Προνοίας του Θεού για τον όδοιπόρο της ζωής, τον άνθρωπο; Ποιός από μας δεν είδε σε περιστάσεις δύσκολες το Άγρυπνο Μάτι να τον παρακολουθή; Και πόσες φορές δεν άπέμεινε για μας άγρυπνο μόνο Αυτό; Πόσες φορές δεν έκλεισαν και τα μάτια και τις στοργικά για μας, μάτια ανθρώπινα;

Ω! έμπιστευθήτε τους πόθους σας, τα δνειρά σας, τη ζωή σας όλόκληρη στα Παντοδύναμα Έκείνου χέρια και έχετε πεποίθητε ότι Έκείνος με το Άγρυπνο Μάτι Του θα σας παρακολουθή και με το δυνατό Του χέρι θα σας δείχνη πάντοτε το δρόμο σας και σεΐς, με ήρεμία άπαραίτητη για κάθε μεγαλούργημα, θα βαδίζετε σταθερά προς την πραγματοποίησή του!

† Ο ΧΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗ ΓΑΛΗΝΗ

ΕΚΕΙΝΟ που επίμονα ζητούμε σήμερα οι άνθρωποι είναι η γαλήνη της ψυχής· η γαλήνη την οποία εξωτερικοί και εσωτερικοί λόγοι μας αφαιρούν. Μέσα μας κρύβουμε την αγωνία ενός Ταντάλου, χωρίς να μπορούμε να γευθούμε το νερό, το ζωντανό νερό, που θα σβύση την εσωτερική φωτιά. Και συμβαίνει αυτό το περίεργο: όταν η γαλήνη δεν υπάρχει στις ψυχές μας, τότε δεν υπάρχει και στις κοινωνίες σαν ειρηνική και παραγωγική ζωή. Χάνεται ακόμα μια σοβαρή προϋπόθεση να λυθούν τα άμεσα προβλήματα των ανθρώπων είτε κοινωνικής δικαιοσύνης είναι είτε ηθικής τάξεως. Η γαλήνη της ψυχής οδηγεί στις *ήρεμες πράξεις*. Είναι αυτές που θα σβύσουν την οξύτητα απ' τις ανθρώπινες σχέσεις και θα οδηγήσουν σε ευτυχή λιμάνια το πλοίο της ζωής των ανθρώπων. Μα πώς θα μπορέσουμε να έχουμε γαλήνη στην ψυχή;

Έχω προστά μου μια μελέτη του Πλουτάρχου με τον τίτλο «περί Εὐθυμίας». Τό θέμα, όπως ο συγγραφεὺς υποστηρίζει, είναι παλιό κι' έφερε τον Μέγανδρο στο σημείο να πη «ὅτι ἡ λύπη εἶναι ἀχώριστος σύντροφος τοῦ βίου ἀφοῦ εἶναι μέσα στὸν πλούσιο βίο, συντροφεύει τὸν ἑνδοξο καὶ γηρονάει μαζί με τὸ φτωχό». Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως ὁ ἡθικολόγος καὶ ἐκλαϊκευτὴς τῆς πλατωνικῆς φιλοσοφίας Πλούταρχος ἀγωνίζεται στὴ μελέτη του αὐτὴ νὰ ἀποδείξει αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀλήθεια: «οὐ λόγον χάρις ἡ δεινότης εὐδίας παρέχει βίον καὶ γαλήνην τοσαύτην ὅσην ψυχὴ καὶ θάρεος καὶ πραγματικῶν καὶ βουλευμάτων πονηρῶν καὶ τὴν τοῦ βίου πηγὴν τὸ ἥθος ἀτάραχον ἔχουσα καὶ ἀμείαντον». Λένε ὅτι ὁ Πλούταρχος ἦταν κρυφὸς ὁπαδὸς τῆς θρησκείας τοῦ Ἑσταυρωμένου. Καὶ ἐὰν δὲν ἀληθεύει ἀκόμα, παραμένει τὸ γεγονὸς ὅτι ἀνέ-

πνευσε τὴν ἀτμόσφαιρα τῶν διδασμάτων της. Τὰ διδάγματα αὐτὰ εἶχαν πλημμυρίσει τὴν Ἀνατολή, τὴν Μακεδονία, τὴν Κόρινθο καὶ τὴν Ἀθήνα. Ἔτσι ὁ Πλούταρχος μπόρεσε νὰ ἀγγίξει τὴν ἀλήθεια τοῦ προβλήματος τῆς χαρᾶς. Ἡ καθαρότης τῆς ψυχῆς «πραγμάτων καὶ βουλευμάτων πονηρῶν» εἶναι ἡ προϋπόθεσή της. Ὁ «ὠνητὸς γέλως» ποὺ χαρίζεται ἀπὸ τοὺς μίμους καὶ τοὺς χορευτὰς στὰ Κρόνια, τὰ Διάσια καὶ τὰ Παναθήναια δὲν εἶναι ἀπόδειξη ὅτι εἶναι ἀποτέλεσμα εσωτερικῆς χαρᾶς. Γαλήνη μπορεῖ νὰ ὑπάρξει μέσα στὴ φτώχεια καὶ τὸν πλοῦτο, στὴ δόξα καὶ στὴν ἀσημότητα, μὰ ὅταν πρώτα γεμίσει ἡ ψυχὴ.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ μένει ὑστερὰ ἀπ' τὴ διαπίστωση αὐτὴ εἶναι νὰ βρῇ ὁ ἄνθρωπος ποῖα εἶναι τὰ ἀκάθαρτα πράγματα καὶ βουλεύματα. Χορεύεται γι' αὐτὸ ἕνα ἀναγνωρισμένο ἡθικὸ μέτρο. Ἐνα μέτρο ποὺ νὰ στηρίζῃ τὸ κύρος ἑνὸς Θεοῦ καὶ νὰ τὸ ἐμφανίξῃ με φῶς ἡ πείρα αἰώνων. Τοῦτο εἶναι τὸ μέτρο τῆς Χριστιανικῆς ἡθικῆς. Πέρα ἀπ' τὴν διαπίστωση δὲν ἔφθασε ὁ Πλούταρχος. Πέρα ἀπ' τὴν διαπίστωση ὑπάρχει ἡ φωνὴ τοῦ Ἰησοῦ: «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς». (Ματθ. 11,28) Εἶναι ἡ φωνὴ Ἐκεῖνου ποὺ ἀγάπησε τὸν ἄνθρωπο κι' ἔδωσε τὸ αἷμα Του γι' αὐτόν. Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, ποὺ, πλημμυρισμένος ἀπὸ ἀγάπη, ζητάει νὰ πάρῃ στὴ στοργικὴ ἀγκαλιά του τὴν ἀνήσυχη καὶ ταραγμένη ψυχὴ μας, γιὰ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ στὰ λειβάδια τὰ πράσινα τῆς χαρᾶς. Ἀς Τοῦ τὴν ἐμπιστευθοῦμε καὶ ἂς ποῦμε στὸν καλὸ μας Ποιμένα: «Πατέρα εἶναι πολὺ ταραγμένη ἡ θάλασσα τῆς ζωῆς μας· θεόρατα κύματα ζητοῦν νὰ μᾶς ἐξαφανίσουν· ἡ ἀγωνία μᾶς σπαράζει· χάρισέ μας, Κύριε, τὴ γαλήνη. Σοῦ τὸ ζητᾶμε με ἐπιμονὴ καὶ με

ΜΗΤΕΡΕΣ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΕΜΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΑΚΡΙΝΑ

ΑΝ Η ΑΞΙΑ ἑνὸς δέντρου κρίνεται ἀπ' τοὺς καρπούς του, ἂν ἕνας ἄνθρωπος χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὰ ἔργα του στὴ ζωὴ, μὰ μητέρα νομίζω, δὲ μπορεῖ νὰ κριθῇ με κανένα ἄλλο κριτήριο, παρὰ ἀπὸ τὰ παιδιά ποὺ ἀφήνει στὴν κοινωνία.

Γιατί ὅ,τι ἄλλο κι' ἂν ἐπαγγέλλεται μιὰ γυναίκα, ὅποιον ἄλλο προορισμὸ κι' ἂν ἔβαλε στόχο τῶν ἱδανικῶν της, ὁ κύριος πάντα ρόλος της στὴ ζωὴ, εἶναι νὰ γεννήσῃ καὶ ν' ἀναθρέψῃ παιδιά, ἄξια νὰ μετακινήσουν πρὸς τὰ ἔμπροσ, ἔστω καὶ ἕνα πολλοστημόριο, τὸ ὁρόσημο τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, τὴν ἡθικοποίηση καὶ τὴ βελτίωση τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Θὰ μπορούσε, δηλαδή, νὰ πῇ κανεὶς στὴ μητέρα με τὴ μορφὴ λαϊκῆς παροιμίας: «Δεῖξε μου τὰ παιδιά σου, νὰ σοῦ πῶ τί ἀξίζεις».

Πολύτιμα κοσμήματά της, ὠνόμαζε ἡ Ρωμαία Κορνηλία τὰ δυὸ ὑπέρροχα παιδιά της, τοὺς Γράκχους. Δὲν ἤξερε ἀκόμη πὼς θὰ μπορούσε νὰ τοὺς δώσῃ μιὰ μέρα ἕνὲ καλύτερο τίτλο: «Ἡ δόξα μου». Γιατί χωρὶς τοὺς Γράκχους, ποὶς θὰ θυμόταν σήμερα τὴν Κορνηλία, κι' ἂς ἦταν ἡ κόρη ἑνὸς Σκιπίωνος; Ἀλλὰ καὶ χωρὶς τὴν ὑπέρροχη ἐκείνη ἑκείνη γυναίκα, θὰ εἶχαν τάχα σελιγίσει στὸ στερέωμα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἱστορίας ὁ Γάιος καὶ ὁ Τιβέριος;

Δὲν ἔχουν μεγάλες περιπέτειες καὶ συνταρακτικὰ γεγονότα, στὴ βιογραφικὴ

τὴν πίστη ὅτι θὰ μᾶς ἀκούσης, γιατί ἔξερουμε ὅτι, ὅπως εἶπες, ἐκεῖνο ποὺ θὰ ζητήσουμε με τὴν καρδιά μας θὰ μᾶς δοθῇ.

Σὲ μιὰ ἐπιμονὴ δέηση, ποὺ γίνεται με συντριβή, τὸ πνεῦμα ἀπαντᾷ μ' ἕνα ἀπᾶλὸ χάιδεμα. Δίνει τὴ χαρὰ τῆς γαλήνης.

ΕΜΜ. ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Καθηγ. Β' Νυκτερ. Γυμν. Πειραιῶς

τροχιά τους, οἱ μητέρες τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Σ' ὀρισμένα σημεία μάλιστα, στὶς ὑπέρροχες ἐκδηλώσεις θυσίας, ἀφωσιώσεως καὶ στοργῆς, οἱ ἐξαιρέσιες αὐτὲς γυναικες ἀντιγράφουν κατὰ γράμμα ἢ μιὰ τὴν ἄλλη.

Σεμνὲς καὶ σιωπηλὲς ἱέρειες στὸ ναὸ τῆς Ἀγίας Μητρότητας, κρύβονται καὶ μετὰ θάνατο, ὅπως καὶ ὅταν ἐξοῦσαν, κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιό των μεγάλων παιδίων τους. Καὶ μόνο ἐκεῖνα, συγκινημένα ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴ παρουσία τους καὶ τὸ θαῦμα τῆς στοργῆς τους, μᾶς ἀποκαλύπτουν κάποτε με μιὰ ἐπιγραμματικὴ φράση, με μιὰν αὐτοβιογραφικὴ λεπτομέρεια, με μιὰ συγκινητικὴ ἀνάμνηση, τὴ σεβάσμιμα μορφὴ τῆς μάνας, ποὺ τοὺς ὠθήσε στὸν «καλὸν ἀγῶνα» καὶ τοὺς ἔβαλε τὶς ἀκλόνητες βάσεις τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐτυχίας. Μὰ καὶ ὅπου δὲν ἔχει γίνῃ αὐτό, ἂς τὸ ἔχουμε κανόνα. Κάθε ξεχωριστὴ φυσιογνωμία τῆς ἡθικῆς καὶ τοῦ πνεύματος, προϋποθέτει ἀπαραίτητα μιὰν ὑπέρροχη μητέρα κι' ἂς τὴν ἔχει ἱσοπεδώσει, μαζί με τὶς ἄλλες, ἡ λήθη.

Ἡ Ἑμμέλεια, ἡ μητέρα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ἔκλεινε μέσα στὴν ψυχὴ της ὅλη τὴν ἡθικὴ ἀρμονία ποὺ ἐσήμαινε τὸ ὄνομά της. Ἦταν κόρη μεγάλης οἰκογενείας ἀπὸ τὴν Καισάρεια τῆς Καππαδοκίας, κι' εἶχε τύχει ἐξαιρετικῆς ἀνατροφῆς ἢ ἴδια, γιατί ὁ πατέρας της ἦταν ἕνας ἅγιος ποὺ μαρτύρησε γιὰ τὴν ἀφωσίωσή του στὸ Χριστό, κατὰ τὸν ἀγριο διωγμὸ ἐπὶ Μαξιμιλιανοῦ. Μιὰ ἄλλη ὑπέρροχη μητέρα, ἡ Μακρίνα, τὴ διάλεξε γιὰ γυναίκα τοῦ γυιοῦ της τοῦ Βασιλείου, οἵτορος στὴ Νεοκαισάρεια τοῦ Πόντου. Ἡ Μακρίνα εἶχε πολλὰ ὑποστῇ κι' ἐκείνη στοὺς διωγμοὺς κατὰ τῶν χριστιανῶν, συνάθλητριά του πατέρα τῆς Ἑμμέλειας καὶ μαθήτριά του Γρηγορίου τοῦ Θεοματούργου. Στὴ γυναίκα αὐτὴ, τὴ γιαγιά του, χροστὰ τὶς πρώτες καλὲς ἐπιδράσεις

ὁ Μέγας Βασίλειος. Ἐκείνη τὸν μύησε πρώτη στὶς ὁμορφίες τῆς χριστιανικῆς θρησκείας κι' ἔστησε μπροστά του, μὲ τὴ γοητευτικὴ τῆς ἀφήγηση τὴν Οὐράνια μορφή τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Μακρίνα, πού εἶχε ἡ ἴδια τόσο εὐεργετικὴ ἐπίδραση στὸν ἄντρα της καὶ στὸ γυιό της, ἔδωσε ἐξαιρετικὴ σημασία στὴν ἐκλογή τῆς γυναίκας πού θὰ παντρευόταν ὁ γυιός της καὶ θὰ μεγάλωνε τὰ παιδιά του μὲ μέρα. Γι' αὐτὸ διάλεξε τὴν Ἑμμέλεια, κόρη χριστιανικῆς οἰκογενείας, προικισμένη μ' εὐσέβεια, μόρφωση καὶ ἀρετὴ. Καὶ δὲ γελάστηκε. Ἡ Ἑμμέλεια καὶ ὁ Βασίλειος ὁ νομοδιδάκαλος τοῦ Πόντου, γέννησαν ἑννέα παιδιά, πέντε κορίτσια καὶ τέσσερα ἀγόρια. Κι' ἡ ἐξαίρετη μάνα τ' ἀνάθρεψε ὅλα μὲ τόση σοφία καὶ ζήλο, πού διακρίθηκαν ὅλα σὲ ἀρετὴ καὶ ἀξία καὶ τρία ἀπ' αὐτὰ ἀξιωθήκαν τὸ φωτοστέφανο τοῦ Ἁγίου: Ἡ Μακρίνα, ὁ Γρηγόριος Νύσσης, καὶ ὁ Βασίλειος, ὁ ἐπίσκοπος Καισαρείας καὶ ἐξαίρετος ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεύς.

Δὲν μπορεῖ κανεὶς ν' ἀναφέρει τὴν Ἑμμέλεια καὶ τὸ ἔργο της, χωρὶς νὰ τοποθετήσῃ πλάι της τὴ συμπαράστατα καὶ βοηθὸ της, τὴν ἀδελφὴ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, πού λεγόταν κι' αὐτὴ σὰν τὴν γιὰ τῆς Μακρίνας. Σὰν πέθανε ὁ πατέρας της, ἡ φιλόδοξη κόρη στάθηκε ὁ πιστὸς καὶ ἀχώριστος ὡς τὸ θάνατο ὁ συμπαράστατης τῆς Ἑμμέλειας. Μαζὶ κοιτάζανε τὸ νοικοκυριό, μαζὶ μεγάλωναν κι' ἀνατρέφανε τὰ παιδιά, μαζὶ ἀγαθοεργοῦσαν. Εἶχε πάρει ἀπ' τὴν γιὰ τῆς μαζί μὲ τὴ ὄνομα καὶ τὴ χάρι τῆς ἀρετῆς καὶ καθὼς ἦταν σωματικὰ καὶ πνευματικὰ προικισμένη μ' ἐξαιρετὰ χαρίσματα, ἡ Μακρίνα ἦταν περὶ ζήτητη νύμφη. Ἀρραβωνιάστηκε ἑνωρὶς ἑνα νέο ἀντάξιο της, πού ὁ πρόωρος θάνατός του τὴν πλήγωσε βαθειά... Ἡ Μακρίνα ἔνοιωσε τότε μιὰ ἀποξένωση ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ δὲ θέλησε νὰ δώσῃ πιά τὴν καρδιά της σ' ἐπίγειο Νυμφίο. Εἶχε ἄλλωστε, ὅπως καὶ ἡ μητέρα της, ὅπως ἡ γιὰ τῆς, ὅπως ὅλη ἡ οἰκογένειά της, ἐξαιρετικὴ κλίση στὸν ἀσκητικὸ βίο. Ἀποσύρ-

θηκε λοιπὸν μὲ τὴν εὐλαβικὴ Ἑμμέλεια σ' ἑνα οἰκογενειακὸ κτῆμα τους στὸν Πόντο, κοντὰ στὸν Ἴρι ποταμό, πού τὸ μετέβαλαν σὲ ἀσκητήριον καὶ σχολεῖο παρθένων καὶ ἀφιέρωσαν τὴ ζωὴ τους κι' οἱ δυὸ στὴ μελέτῃ τῶν Γραφῶν, στὴν προσευχὴ καὶ στὰ φιλανθρωπικὰ ἔργα. Ἐκεῖ ἐπῆγε ἀργότερα νὰ τοὺς ἀνταμώσει, ἀφοῦ πούλησε τὰ υπάρχοντά του καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος.

Μὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἐρημητήριό τους, ἡ Ἑμμέλεια κι' ἡ ἀντάξια κόρη της ἦταν πάντα οἱ ἄγρυπνοι φρουροὶ τῶν ἀγαπημένων τους. Νοσήλευαν καὶ δυνάμωναν κάθε τόσο τὸν ἐξασθενημένο ἀπὸ τὸν ἀσκητικὸ βίο, καὶ τοὺς εὐαγγελικοὺς κόπους Βασίλειος καὶ συχνὰ συζητοῦσαν μὲ τὸν ἀνήσυχο Γρηγόριο γιὰ τὰ φιλοσοφικὰ καὶ θεολογικὰ προβλήματα πού τὸν ἀπασχολοῦσαν. Ἡ Ἑμμέλεια πέθανε πρώτη φυσικὰ κι' ἡ Μακρίνα στάθηκε ἡ ἀξία ἀντικατάστατριά της καὶ δίπλα στὰ ἀδελφία της καὶ στὸ κοινόβιο τοῦ Πόντου. Ἐζησε ὡς τὰ βαθειὰ γεράματα, κι' εἶχε τὴν πικρὴ μοῖρα, μὰ καὶ τὴ χριστιανικὴ καρτερικότητα, νὰ δῇ ὅλη τὴν οἰκογένειά της νὰ πεθαίνει πρὶν ἀπ' αὐτήν. Μόνο ὁ Γρηγόριος ὁ ἀγαπημένος της ἀδελφός, στάθηκε πάνω ἀπὸ τὴ νεκρικὴ τῆς κλίνη καὶ πολὺ τὴν ἐπαρηγόρησε, ὅπως λένε οἱ βιογράφοι τους, μὲ τὶς φιλοσοφικὲς συζητήσεις του, τὴ στερνὴ τῆς ὥρα. Ἡ μόρφωσή της, ἡ ἐξαιρετικὴ τῆς διάνοια κι' ἡ ἀρετὴ τῆς βρῆκαν ἀξιότιμους ὁμιλητὲς τοὺς μεγάλους ἀδελφούς της. Ὁ Βασίλειος μαρτυρεῖ σὲ πολλὰ μέρη τοῦ ἔργου του τὴν ἐπίδραση τῆς Μακρίνας καὶ τῆς Ἑμμέλειας κι' ὁ Γρηγόριος Νύσσης τὶς ἀναφέρει συχνά, μὲ εὐγνωμοσύνη καὶ βαθειὰ συγκίνηση.

Εὐτυχισμένες τέτοιες γυναῖκες πού ἀφήνουν ἱερὴ κληρονομία γιὰ τὸν ἄνθρωπο, τὸ πιὸ ζωντανό, τὸ πιὸ καρποφόρο ἔργο. Τὰ παιδιά καὶ τ' ἀδελφία π' ἀνάστησαν σὰν παιδιά τους... Οἱ γυναῖκες αὐτές δὲν πεθαίνουν. Ἐχουν ἐξασφαλίσει καὶ στὴν ἄλλή ζωὴ καὶ σὲ τούτῃ τὴν πιὸ δοξασμένη ἀθανασία.

Σ. Π.

Πῶς ὁ Ἀῖναρ Χέλμπελ, ἕνας Δανὸς ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος, ἀρχισε τὴ σταχυοφορία ἐναντίον τῆς φυματίωσης.

Ὁ πατέρας τοῦ Γραμματόσημου τῶν Χριστουγέννων

Τοῦ Fred. J. Ostler

Ἐνας ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος τῆς Κοπεγχάγης, ὁ Ἀῖναρ Χέλμπελ, σφράγιζε τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1863 γράμματα μὲ χαρούμενες Χριστουγεννιάτικες εὐχές. Τὰ γράμματα φεύγανε γρήγορα ἀπὸ τὰ χέρια του, γινόντανε στίβες. Ξαφνικὰ μιὰ ὥρα ἰδέα ἀστράψε μέσα στὸ μυαλό τοῦ Χέλμπελ. Τὴν ψιθύρισε στοὺς συναδέλφους του κι' αὐτοὶ τὴν ἀναφέρανε στοὺς πελάτες.

Οἱ πελάτες τὸ εἶπανε στοὺς γείτονες. Καὶ σὲ λίγο, σ' ὅλους τοὺς δρόμους τῆς Κοπεγχάγης, ἡ ἰδέα τοῦ Ἀῖναρ Χέλμπελ ἀποτελοῦσε τὸ κύριο θέμα τῶν συζητήσεων.

Ἦταν πολὺ ἀπλὴ. Ὁ Χέλμπελ ἤξερε πῶς πολλὰ παιδιά τῆς Δανίας ὑπέφεραν ἀπὸ φυματίωση. Τὰ νοσοκομεῖα ἦταν ἀξιοθρήνητα λίγα. Γιατὶ λοιπὸν νὰ μὴ χρησιμοποιηθοῦν εἰδικὰ Χριστουγεννιάτικα γραμματόσημα καὶ μὲ τὰ χρήματα πού θ' ἔφεραν νὰ κτιζόταν ἕνα παιδικὸ νοσοκομεῖο;

Ἡ ἰδέα ἔφθασε ἕως τὸ θρόνο τοῦ βασιλέως τῆς Δανίας Χριστιανοῦ ΙΧ'. Ὁ βασιλεὺς ἐνθουσιάστηκε μὲ τὴ σειρά του. Ἐπρεπε νὰ μπῇ σ' ἐφαρμογὴ ἡ ἰδέα τοῦ Χέλμπελ, μὲ τὴν εἰκόνα τῆς βασίλισσας Λουίζας, πού εἶχε πεθάνει. Ἔτσι γεννήθηκε τὸ πρῶτο Χριστουγεννιάτικο γραμματόσημο.

Ἐκεῖνα τὰ Χριστούγεννα, πάνω ἀπὸ 4.000.000 γράμματα εἶχαν τὸ γραμματόσημο τοῦ Ἀῖναρ Χέλμπελ.

Στὰ 1904, υἱοθέτησε τὸ Χριστουγεννιάτικο γραμματόσημο ἡ Σουηδία. Ἐπειτα ἀπὸ δυὸ χρόνια, ἡ Νορβηγία. Καὶ χωρὶς ἀναπεπταμένες σημαίες, χωρὶς τουφέκια καὶ σπαθιά, ἀρχισε μιὰ τεράστια σταχυοφορία, μὲ μοναδικὸ τῆς ἔβλημα τὴν εὐχή: «Καλὰ Χριστούγεννα».

Στὰ 1904, δανικὰ Χριστουγεννιάτικα γραμματόσημα ἐφθασαν στὴν Ἀμερικὴ καὶ ἕνα ἀπ' αὐτὰ ἔπεσε στὴν ἀντίληψη τοῦ φιλανθρώπου Τζάκομπ Ρέις. Ὁ Ρέις ἤξερε τί φοβερὴ πληγὴ εἶναι ἡ φυματίωση,

γιατὶ εἶχε χάσει 6 ἀδελφία ἐξ αἰτίας τῆς. Δημοσίευσε σ' ἕνα περιοδικὸ ἕνα ἄρθρο μὲ τὸν τίτλο «Χριστουγεννιάτικο γραμματόσημο» καὶ ἀφοῦ ἐτόνισε πόσες ζωὲς χάνονται ἀδικὰ ἀπὸ τὴ φυματίωση, ὑποστήριξε ὅτι ἔπρεπε νὰ υἱοθετηθοῦν καὶ στὴν Ἀμερικὴ τὰ γραμματόσημα τῆς Δανίας. 150.000 ἄνθρωποι ἔχοναν τὴ ζωὴ τους κάθε χρόνο ἀπὸ φυματίωση στὴν Ἀμερικὴ. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρο τοῦ Ρέις δὲν ἐπροκάλεσε τὸ ἐνδιαφέρον. Μόνο λίγοι γιατροὶ καὶ λίγο νοσοκομεῖα σταματήσανε μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ἰδέα, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι ἀδιαφοροῦσαν.

Βῆκε τότε στὸ προσκήνιο ἡ Ἑμιλὺ Μπίσελ, γραμματεὺς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ στὴ Ντελαγουέαρ. Ἡ Μίς Μπίσελ ἤθελε νὰ ἰδρῶσιν σανατόριο γιὰ τὰ φτωχὰ παιδιά καὶ εἶχε ἀνάγκη γιὰ νὰ τὸ ἀνοίξῃ ἀπὸ 300 δολλάρια. Ἀλλὰ εὗρισκε ὅλες τὶς πόρτες κλειστές.

Ὅταν διάβασε λοιπὸν τὸ ἄρθρο τοῦ Ρέις ἔβαλε σὲ κίνηση ὅλες τὶς δυνάμεις. Ἀλλὰ οἱ ἐπιχειρηματίες εὗρισκαν γελοῖο νὰ ἀνακουφίσουν μιὰν... ἀθεράπευτη ἀσθένεια!

Ἡ Μίς Μπίσελ δὲν ἐσταύρωσε τὰ χέρια. Ἐτύπωσε μὲ πίστωση 50.000 γραμματόσημα καὶ πῆρε ἀδεια ἀπὸ τὸ διευθυντὴ τοῦ ταχυδρομείου νὰ τὰ κολλήσῃ ἐπάνω στὰ γράμματα. Ἦταν ἡ καλύτερη προπαγάνδα. Καὶ στὶς 7 Δεκεμβρίου τοῦ 1907, κατόρθωσε νὰ τῆς ἐπιτρέψουν νὰ πουλήσῃ στὸ ταχυδρομεῖο τοῦ Οὐίλμκτον Χριστουγεννιάτικα γραμματόσημα.

Ἀποτάνθηκε τότε στὸ «Νόρθ Ἀμερικαν».

[Συνέχεια στὴ σελίδα 3700]

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

ΕΧΕΤΕ "ΚΑΤΩΤΕΡΟ,, ΣΥΖΥΓΟ;

JEAN Z. OWEN

γυναίκες που νομίζουν πως έχουν κάνει κακή εκλογή συζύγου και πως έχουν πάρει σύζυγο κατώτερό τους.

ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΕΣ γυναίκες, είπε ο ψυχίατρος, έρχονται στην κλινική να βρουν τρόπο ώστε να προσαρμοσθούν στη συζυγική τους ζωή, νομίζοντας πως έχουν σύζυγο κατώτερο. Το πρώτο που φροντίζουμε να εξετάσουμε στην κλινική, είναι αν η κάθε γυναίκα αντιμετωπίζει πραγματικό ή φανταστικό πρόβλημα. Πάνω από τις μισές γυναίκες που σκέπτονται μ' αυτόν τον τρόπο, έχουν αυταπάτες. "Αλλά π.χ. νομίζει ότι είναι ανώτερη επειδή όταν ήταν νέα πέτυχε σ' ένα διαγωνισμό καλλονής, άλλη επειδή έχει κάποιο μέτριο ταλέντο ή κάποια κλίση στην καλλιτεχνία και νομίζει ότι ο άνδρας της είναι κατώτερος απ' αυτήν, επειδή είναι τάχα ανίκανος να εκτιμήσει τα όρατα πράγματα της ζωής!

ΑΛΛΑ ΠΑΡ' ΟΛΕΣ αυτές τις περιπτώσεις, όπου η σύζυγος έχει φανταστικά προβλήματα, υπάρχουν και πολλές περιπτώσεις όπου υπερέχει πραγματικά, είτε κοινωνικά είτε διανοητικά από το σύζυγό της.

Για τις γυναίκες αυτές, που θέλουν να ζήσουν ευτυχισμένη ζωή με το σύζυγό τους και συναντούν δυσκολίες, θα δώσω τις παρακάτω συμβουλές, που θα τις βοηθήσουν πολύ. "Ισως οι κανόνες αυτοί να μην ισχύουν για σας, άγνωστη άναγνώστριά. Αν όμως έχετε τη γνώμη ότι δεν εκάνετε το γάμο που σας ταιριάζει, τότε μπορεί να βοηθήσει τη βοήθεια που σας χρειάζεται, ακολουθώντας τους κανόνες αυτούς. Ακούστε λοιπόν τι λέει ο ψυχίατρος:

1. Παύσετε να νομίζετε ότι η βιολογική σας όρμη σας έστησε παγίδα για να παντρευτήτε τον άνδρα σας

Αντίθετα από ό,τι νομίζουν πολλοί, η πραγματική ώθηση που κάνει δυο νέους να παντρευτούν είναι ώθηση ψυχολογική.

Ένας ψυχίατρος της Νέας Υόρκης, που διευθύνει μια μεγάλη «κλινική γάμου» δηλαδή συμβουλευτικό σταθμό, όπου καταφεύγουν τα διάφορα ζεύγη για να βρουν συμβουλές και λύση στα προβλήματα της οικογενειακής ζωής, έδωσε την παρακάτω συνέντευξη σε μιαν αμερικανίδα δημοσιογράφο, σχετικά με τις

Η φρόνιμη γυναίκα προσπαθεί ν' αντιληφθεί ότι προτίμησε το σύζυγό της και όχι άλλο σύζυγο επειδή εκείνος ανταποκρινόταν στη βαθύτερη συναισθηματική της ανάγκη. Και η ανάγκη αυτή ικανοποιείται μονάχα όταν οι δυο σύζυγοι βρίσκονται μαζί. "Όταν είναι χωριστά, τότε η έλλειψη γίνεται πάλι ολοφάνερη. "Όταν τρώτε π.χ. κανονικά, τότε το πρόβλημα της πείνας ούτε παρουσιάζεται καν. Αλλά παραλείψετε μερικά γεύματα και η δυσφορία της πείνας εκτοπίζει κάθε άλλη σας σκέψη. Το ίδιο συμβαίνει και με το σύζυγο που διαλέξατε.

ΠΟΛΛΕΣ γυναίκες, που νόμιζαν ότι δεν μπορούσαν να συμβιβασθούν με το σύζυγό τους και προτίμησαν το διαζύγιο, ανέκαλυσαν έπειτα από αυτό ότι η ζωή χωρίς αυτόν που τον ευρίσκαν κατώτερο δεν ήταν διόλου τόσο ευχάριστη όσο είχαν φαντασθεί. Τίποτα δεν μπορούσε να γεμίσει πια τη μοναξιά τους.

"Αν παραδεχθήτε, τίμια και ελκυστικά το άναμφισβήτητο γεγονός ότι δεν μπορείτε να ζήσετε μόνη γιατί δεν μπορείτε να επαρκέσετε μόνη σας συναισθηματικά, αλλά σας χρειάζεται η στοργή του συζύγου σας. "Αν θυμηθείτε αυτό που λέει η Γραφή «ού καλόν είναι τον άνθρωπον μόνον» και αν λάβετε υπ' όψη σας ότι προτιμάτε τον άνδρα σας επειδή αυτό σας υπαγόρευε μια μεγάλη ανάγκη κυρμένη βαθιά σας, τότε το χάσμα μεταξύ δυο σας, όσο μεγάλο και αν είναι θα περιορισθεί αισθητά και θα αντικρύσετε τον άνδρα σας με καινούργιο σεβασμό και στοργή.

2. Μην υπερτιμάτε την αξία που έχουν οι όμοιες κλίσεις

Ασφαλώς, οι ψυχολόγοι συνιστούν να έχουν οι μελλοντικοί όσο το δυνατόν περισσότερες όμοιες προτιμήσεις, ανάλογη μόρφωση και κοινωνική προέλευση. "Αλλά αν λείπει κανένα στοιχείο από αυτά, δεν σημαίνει πως αναγκαστικά ένας γάμος θα είναι άτυχος. Από τους πιο χαρακτηριστικά άτυχους σύγχρονους γάμους υπήρξε ο γάμος δυο γνωστών και διακεκριμένων μυθιστοριογράφων, που βρίσκονταν αδιάκοπα στα μαχαίρια. Επίσης δυο πανόγνωστοι μουσικοί, που όλοι τους νομίζουν σαν το πιο ταιριασμένο ζευγάρι, όμως όλη τους ζωή πώς μονάχα όταν συζητούν για την τέχνη έχουν γαλήνη μέσα στο σπίτι τους.

ΑΣΦΑΛΩΣ είναι μεγάλη ικανοποίηση να μπορεί κανείς να συζητήσει με το σύντροφο της ζωής του και ν' ανταλλάσσει ιδέες για κοινά

Στίχοι για παιδιά

Χριστούγεννα

Του Theophile Gautier

Μαύρος ο ουρανός, κατάσπρη η γη.
Χαρούμενα ή καμπάνα που χτυπά!
Γεννήθηκε ο Χριστός! Η Παναγιά
χυμένη πάνωθ' του τον κοιτά.
Να το φυλάξουν απ' την παγωνιά
σκεπάσματα δεν έχει το μωρό,
και μόνο απ' τα δοκάρια της σκεπής
κρέμονται' άράχνες γύρω του σωρό.
Και τρέμει κεί στην ψάθα την όγρη
το πολυγαπημένο το παιδί,
κι' όλο ανασαίνουν τα βώδια και φτυούν
να το ζεστάνουν λίγο το κορμί.
Το χιόνι την καλύβα τριγυρνά.
μα την σκεπή ανοίγει ο ουρανός,
και κατάσπρη' αγγελοῦδια τραγουδούν:
«Γεννήθηκε ο Χριστός μας, ο Χριστός!»

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ

σμα που σας χωρίζει από τον άνδρα σας, ασφαλώς θα υπάρχουν κοινά σημεία που μπορούν να σας κρατήσουν κοντά, φθάσει να το θελήσετε! Προσέχετε άγρυπνα να βρίσκεται κοινές ασχολίες και ενδιαφέροντα που να μπορείτε να τα συμμερισθείτε.

Δημιουργείτε κοινές παραδόσεις, που να έχουν ιδιαίτερο νόημα και για τους δυο σας.

ΣΙΓΑ, ΣΙΓΑ, αν προσπαθήσετε, θα ξαφνιασθείτε βλέποντας ότι έχει δημιουργηθεί μεταξύ των δυο σας μια γερή, υγιής σχέση που θα σας φέρει βαθύτερη και πλουσιότερη ευτυχία από όση θα σας έφερνε ένας «εύκολος γάμος». Οι ισχυρότεροι και διαρκέστεροι δεσμοί που γνώρισε ο κόσμος, υπήρξαν πάντα σ' όλες τις εποχές οι δεσμοί που εγερύρωσαν κοινωνικές, οικονομικές και πνευματικές διαφορές μεταξύ των συζύγων. Και ο δικός σας γάμος μπορεί να γίνει τέτοιος, αν προσπαθήσετε.

ένδιαφέροντα ή ακόμη και για διαφορετικά. "Αλλά αυτό είναι επιφανειακό. Δεν προσθέτει τίποτα στην εσωτερική ικανότητα του ατόμου να χαίρεται. Η γνώση των ανθρώπων, η αγάπη του ωραίου, η ανακούφιση και η δύναμη που προσφέρει στον άνθρωπο η πίστη και η θρησκεία, όλα αυτά δεν χάνουν την αξία τους και δεν ελαττώνονται μόνο και μόνο επειδή ο σύζυγος ή η σύζυγος δεν μπορεί να συζητήσει με την ίδια ικανότητα για μουσική, για τέχνη ή για φιλοσοφία.

Αντί να στενοχωριόσαστε που δεν συμφωνούν τα ενδιαφέροντα τα δικά σας και τα ενδιαφέροντα του συζύγου σας, επωφεληθείτε αντίθετα από κάθε ευκαιρία για να κατανοήσετε τον άνδρα σας, που η ψυχή και οι συγκινήσεις του σχετίζονται με προβλήματα, σκοπούς και όνειρα που θα σας ήταν αδύνατο να συμμερισθείτε διαφορετικά. "Αν το θελήσετε, η προσπάθεια αυτή μπορεί να σας χαρίσει ένα τύπο ευτυχίας που δεν τον αισθάνονται ποτέ όσοι περιορίζονται στο στενό δικό τους κύκλο.

3. Κάνετε το γάμο σας ταιριαστό

Όλοι μας είχαμε ξαφνιασθεί όταν μια δασκάλα παντρεύτηκε ένα νέο που δεν είχε βγάλει ούτε το δημοτικό σχολείο. Και όμως, για μεγάλη μας έκπληξη η Λίλα, η δασκάλα δεν έχωρισε. Πέρασαν μήνες, πέρασαν χρόνια και το ζεύγος εξακολουθούσε να ζει ευτυχισμένο. "Όταν ρώτησα μια μέρα τη Λίλα πώς συμβαίνει αυτό το θαύμα, εξήγησε:

— Ποτέ δεν σκέφτηκα πως είμαι «άνωτερο» από τον άνδρα μου. Έχει τόσο εφευρετικό μυαλό, μια τέτοια σπουδαία αίσθηση της λεπτομέρειας, που τον θαυμάζω. "Όσον αφορά τη γραμματική του, αυτή δεν μ' ενοχλεί καθόλου. Ακούω τόσα γραμματικά λάθη από ανθρώπους που παριστάνουν τους μορφωμένους!

Μην προσπαθείτε λοιπόν να κρίνετε το γάμο σας με ξένα μέτρα και σταθμά. Συνεργασθείτε για ν' αποβάλετε και οι δυο σας τις συνήθειες που ενοχλούν τον άλλο και μη δίνετε σημασία στα γνωρίσματα εκείνα που ξερεθίζουν την οικογένειά σας ή τους φίλους σας. Στο τέλος, αυτά αφορούν αποκλειστικά εσάς, δεν είν' έτσι;

4. Επωφεληθείτε όσο μπορείτε περισσότερο από τα κοινά σας ενδιαφέροντα

Μια δυστυχισμένη γυναίκα που χώρισε μου έλεγε πριν από λίγον καιρό: — "Ισως να έπρεπε να προσπαθήσω να μη χωρίσω με τον άνδρα μου, αλλά δεν έβλεπα τότε σε τί μπορούσε να βοηθήσει ή προσπάθειά μου. Δεν μ'αξ συνέδεε τίποτα, δεν είχαμε κανένα κοινό ενδιαφέρον.

ΚΑΝΕΝΑ ΚΟΙΝΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ! Και όμως είχαν ένα παιδί, που θα μπορούσε να ήταν γι αυτούς ο κόσμος ολόκληρος, αν είχαν προσπαθήσει.

Όσονδήποτε μεγάλο και αν είναι το χά-

Τὰ Χριστούγεννα τῆς Μαρίας

ΜΕΤΑ τὴ θεία λειτουργία, ἡ Μαρία διευθύνθηκε στὸ κρὺο καὶ φτωχικὸ τῆς δωμάτιο.

Ἀθελά της ἀνατρίχιασε καὶ δίστασε γιὰ μιὰ στιγμή. Ἐπειτα προσπάθησε ν' ἀνάψῃ τὴν παλιὰ σόμπα γιὰ νὰ πάρῃ λίγο τὴν ὑγρασία, τὴ μούχλα.

Κάθισε κοντὰ στὴ θερμάστρα καὶ κοίταξε μὲ θλιμμένη ματιὰ τὸ ἀφιλόξενο τῆς δωματιάκι. Ζεσταινόταν; Ξεκουραζόταν; Ὁχι, δὲν εἶχε συναισθησθῇ γιὰ τὸ κρὺο, οὔτε γιὰ τὴν κούραση. Αἰσθανόταν μόνο ἓνα βαθὺ πόνο, ποὺ παρέλυε τὶς δυνάμεις της.

Σκεπτόταν μὲ κάποια πίκρα: ἦταν μόλις εἴκοσι τριῶν ἐτῶν κι' ἦταν κλεισμένη στὸ γυμνὸ αὐτὸ δωμάτιο. Τί εἰρωνία! Μιὰ εἰκόνα παρουσιάστηκε μπροστὰ της, τόσο διαφορετικὴ ἀπ' αὐτὴν ποὺ τὴν περιέβαλε.

Κάτω ἀπ' τὸν ὥραϊο ἀττικὸ οὐρανὸ, ἓνα κλίμα πολὺ πρὸ εὐχάριστο ἀπ' τὸ κλίμα τῆς μακρινῆς αὐτῆς βορινῆς ἐπαρχίας, σ' ἓνα ζεστὸ οἰκογενειακὸ περιβάλλον, οἱ γονεῖς της, τ' ἀδελφία της, θὰ εἶναι συγκινητικὰ σ' ἓνα ζεστὸ δωμάτιο... Γελῶν, μιλοῦν, μὰ νὰ, ἀναφέρουν καὶ γι' αὐτὴν... ἡ μητέρα της ἀναστενάζει, πῶς θὰ περάσῃ μιὰ τέτοια μέρα μόνη της;

— Μόνη της τὸ θέλησε, λέγουν τ' ἀδελφία της...

Ναί, ἡ Μαρία τ' ὁμολογεῖ, τὸ θέλησε μ' ὅλη της τὴν ψυχὴ. Τί δὲν θυσίασε γι' αὐτὸ της τὸ ἰδεώδες... τίς πρὸ νόμιμες κι' ἐπιβεβλημένες χαρὲς ποὺ προσφέρει ἡ ζωὴ... Ἐνα σκοπὸ ἔβαλε στὴ ζωὴ της: νὰ σπουδάσῃ γιὰ νὰ φωτίσῃ, νὰ καθοδηγήσῃ τὴ νεολαία, νὰ τὴ μορφώσῃ χριστιανικά... Μὲ πόση ἐπιμέλεια ἐτοιμάσθηκε γιὰ τὴν ἀποστολὴ της... δὲν ὑποχώρησε μπρὸς σὲ καμμιά θυσία... Καὶ νὰ τώρα, βρισκόταν στὴ φτωχὴ αὐτὴ ἐπαρχία... Εἶχε ἔλθῃ πρὶν ἀπὸ δυὸ μῆνες...

Μὲ τί ὄνειρα... δὲν θὰ περιοριζόταν στὰ ξερὰ μαθήματα τοῦ γυμνασίου. Θὰ ἔκαμε ἐκδρομὲς μὲ τὰ παιδιὰ της, ποὺ τ' ἀγαποῦσε πρὶν ἀκόμη τὰ γνωρίσει, αὐτοὺς δὲν ἦταν ὁ μόνος σκοπὸς τῆς ζωῆς της; γι' αὐτὰ δὲν εἶχε ἀρνηθεῖ τὰ πάντα; θὰ ἔκανε διαλέξεις, κατηχητικὸ... θὰ τὰ πλησίαζε, θὰ τὰ νὰ ἐδείκνυε...

Παντοῦ συνήντησε δυσκολίες. Ὅλοι τῆς φαίνονταν τόσο χυδαῖοι, φοβεροί, ἀμόρφωτοι, ἀνεπίδεκτοι μαθησέως, ἀπελπιστικὰ πεζοί, πούθεν δὲν βρῆκε κατανόηση, ἐνθάρρυνση... Προσπάθησε νὰ καταπνίξῃ τὴν ἀπογοήτευσή της, τὸν πόνο της, μὰ σήμερα ἡ λύπη της πλημμύρισε...

Εἶχε προσπαθήσει νὰ στολίσῃ κάπως τὸ δωμάτιο της, νὰ τοῦ δώσῃ μιὰ ἐορτά-

σιμὴ ὄψη: Λίγη πρασινάδα, μιὰ φωτογραφία ποὺ ἔβγαλε μὲ τὶς μαθήτριες της... Ἐξέταζε μιὰ πρὸς μιὰ τὶς φυσιογνωμίες τῶν παιδιῶν της... Ἀνίκανα νὰ τὴν καταλάβουν, σχολιάζανε τὴν μόρφωσή της, γιὰ τὸ ντύσιμο της, ἂν καὶ ἦταν τόσο ἀπλό...

Σήκωσε τὸ θλιμμένο της βλέμμα στὸν ἑσταυρωμένο, τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα...

Τῆς φάνηκε τόσο παραπονεμένος... Ὅστε λοιπὸν μετάνιωκε γιὰ τὶς θυσίες της; Δὲν τοῦ ἀξίζει ἡ ἀπόλυτη ἀγάπη της;

Σήμερα μετάλαβε κι' ὅμως ἡ ψυχὴ της ἦταν ψυχρὴ, παγωμένη. Ἀμφέβαλε γιὰ τὴν ἀγάπῃ Του, γιὰ τὸ ἰδανικὸ της; Μήπως δὲν ἀκολούθησε τὸ σωστὸ δρόμο; Ξαπλώθηκε στὸ ψυχρὸ της κρεβάτι κι' ἀναλύθηκε σὲ λυγμούς...

Σὲ λίγο ἡ σόμπα σιγὸς βυνη γιὰτὶ δὲν ἔρριξε ἄλλα ξύλα καὶ τὸ κρὺο δωμάτιό της πάγωσε περισσότερο.

Καυμένη Μαρία, κρυώνει γιὰτὶ δὲν σκέφθηκε νὰ διατηρήσῃ τὴ φωτιά!...

Ἡ Μαρία ἔκλαψε ἀρκετὴ ὥρα. Ἐτρεμε ἀπ' τὸ κρὺο της, μὰ ἡ καρδιά της τὴν ἔσπρωχνε καὶ πάλι σ' ἑκεῖνον ποὺ εἶχε σχεδὸν ἀρνηθεῖ, σὲ μιὰ στιγμή ἀδυναμίας.

Γονάτισε καὶ προσευχήθηκε θερμά. Κατόπι ἀνοίξε τὸ εὐαγγέλιο της, τὰ μάτια της ἔπεσαν σ' ἓνα χορίο τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου (10, 10):

«Εγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι, (δηλ. τὰ πρόβατα) καὶ περισσὴν ἔχωσιν».

Πῆρε θάρρος. Σὲ λίγο ἀκούστηκαν βήματα, ὁμιλίες. Ἦταν οἱ μαθήτριες της. Ἦλθαν γιὰ νὰ τῆς εὐχηθοῦν καλὰ Χριστούγεννα. Ὅλων τὰ πρόσωπα ἦταν χαρούμενα.

Ἡ Μαρία τὶς ἔβλεπε πρὸς μέσα ἀπὸ τὸ πρίσμα τῆς ἀγάπης, ποὺ μεταμορφώνει τὰ πάντα καὶ χαμογελοῦσε εὐτυχισμένη.

Μίλησε μὲ ἀγάπῃ καὶ καλωσύνη στὰ παιδιὰ, τοὺς ἐξήγησε τὴν ἐπιθυμία της νὰ κάνουν μιὰ γιορτούλα γιὰ τὸ Νέον Ἔτος, γιὰ νὰ περάσουν κι' οἱ πρὸ φτωχές, οἱ πρὸ θλιμμένες εὐχάριστα. Τὰ παιδιὰ ἐνθουσιάστηκαν:

— Τί καλὴ ποὺ εἶναι ἡ Δις Μαρία ἔλεγον, κι' ἐμεῖς τὴ νομίζαμε ἀκατάδεκτη, ὑπερήφανη... Πόσο διαφορετικὴ εἶναι σήμερα.

Ἀλήθεια, στὸ πρόσωπο τῆς Μαρίας ἦταν ἀπλωμένη μιὰ οὐράνια γαλήνη. Πρότεινε στὰ παιδιὰ νὰ ψάλλουν, νὰ προσευχηθοῦν, ἦταν εὐθυμῆ.

Ἀνοίξε διάπλατα τὴν καρδιά της γιὰ νὰ δεχθῇ ὅλο τὸν κόσμον... ἔτσι δὲν ἔμεινε θέση γιὰ τὸν ἑαυτὸ της, γιὰ τὴ θλίψη της.

Ὅταν ἔφυγαν τὰ παιδιὰ της, τὸ δωμά-

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΝΕΕΣ

«Ὅ,τι λάμπει δὲν εἶναι χρυσὸς»

Τῆς Dr Marguerite Csaba, τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βουδαπέστης

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ὅπου περνᾶω τὰ καλοκαίρια μου, γνῶρισα μιὰ χαριτωμένη νέα, τὴν Ὑβόννη. Ἦταν κόρη τυπογράφου. Νοστιμούλα, γλυκειά, καλοαναθρεμμένη, ἦταν πραγματικὰ θελκτικὴ καὶ τραβοῦσε τὴ συμπάθεια κάθε καρδιάς μέσα στὸν οἰκογενειακὸ της κύκλο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο δὲν εἶχε βγεῖ ποτέ, παρὰ μονάχα στὰ τρία ἡ τέσσερα χρόνια, ποὺ πέρασε στὸ οἰκοτροφεῖο μιᾶς γειτονικῆς πολιτείας γιὰ τὶς σπουδές της.

Ὡνειρευόμουν γιὰ τὴ μικρὴ μου φίλη ἓνα εἰρηνικὸ σπιτικό, μιὰ γαλήνια εὐτυχία κάτω ἀπὸ τὸν παχὺ τὸν ἴσκιο τοῦ χωριοῦ της...

Ἀλλὰ μιὰ μέρα, ἡ Ὑβόννη ἦρθε νὰ μοῦ πῇ πῶς ἀρραβωνιάστηκε μ' ἓνα νέο ἀπὸ τὸ Παρίσι, γνωστὸ τοῦ πατέρα της, ποὺ ἦταν πολὺ σοβαρὸς ἄνθρωπος καὶ εἶχε δική του ἐπιχείρηση, ἀρκετὰ καλὴ.

Ἀρχισὰ ν' ἀνησυχῶ. Πῶς θὰ μπορούσε αὐτὸ τὸ λουλουδι τῆς ὑπαίθρου, μὲ τὴ λεπτὴ ἰδιοσυγκρασία νὰ ἐγκλιματισθῇ στὸ φυσικὸ καὶ ἠθικὸ περιβάλλον τοῦ Παρισιῶ; Ἀλλὰ μιὰ καὶ δὲν μοῦ ζητοῦσαν τὴ γνώμη μου, δὲν μπορούσα νὰ ἐπιμείνω. Οἱ γονεῖς τῆς Ὑβόννης εἶχαν κολακευθῇ ἀπὸ τὴν ἀνέλπιστη τύχη τῆς κόρης τους. Ὅλοι τοὺς συνέχαιραν. Ἡ Ὑβόννη ἔκανε ἓνα ταξίδι ἕως τὸ Παρίσι, ἐνθουσιάσθηκε μὲ ὅσα εἶδε καὶ πρὸ πάντων μὲ τὴν ὑποδοχὴ τῆς πεθερᾶς της καὶ τὸ σπῆτι ποὺ βρῆκε γιὰ τὸ νέο ζευγάρι. Ἐτοί ὁ γάμος δὲν ἄργησε νὰ γίνῃ.

Ἐπειτα ἀπὸ δεκαοκτὼ μῆνες ξαναβρῆκα τὴ φίλη μου μ' ἓνα μωρὸ στὴν ἀγκαλιά, ἀλλὰ τόσο χλωμὴ, ποὺ αἰσθάνθηκα λύπη. Ἡ ζωὴ στὸ Παρίσι τὴν ἐξαντλοῦσε. Ἐπρεπε ν' ἀνεβοκατεβαίνῃ πέντε πατώματα γιὰ τὴν παραμικρὴ ἔξοδο. Στὸ σπῆτι δὲν ὑπῆρχε ἀνελκυστήρας. Τὰ νέα ἀνδρόγυνα δὲν φροντίζουν νὰ ἔχουν ὅλες τὶς ἀνέσεις. Ἡ κίνηση καὶ ὁ ἀδιάκοπος θόρυβος, ἡ ἀγρυπνὴ προσοχὴ ποὺ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὅταν ἦταν στὸ δρόμο, τὴν κούραζαν. Τὸ σπῆτι δὲν εἶχε κεντρικὴ θέρμανση καὶ μιὰ μέρα ἡ Ὑβόννη ἄρπαξε πλευρί-

τιος της ἀντηχοῦσε ἀκόμη ἀπ' τὶς χαρούμενες φωνές τους, γονάτισε καὶ πάλι κι' εὐχαρίστησε τὸν Ὑψιστο ποὺ τὴ συχώρεσε γιὰ τὴ λιποψυχία της καὶ τῆς ἔδωσε τὸ ἀπαιτούμενο θάρρος γιὰ νὰ ἔξακολουθήσῃ τὴν ἀποστολὴ της...

ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΠΟΝΗ

τιδα, ἐπειδὴ βγῆκε ἀπὸ τὴν κάμαρά της ἔξω στὴν παγερὴ βροχὴ. Εἶχε ἀργήσει νὰ συνέλθῃ. Ἀπὸ τὸν Ἰούνιο, ἔσκαζε στὸ διαμέρισμά της ποὺ ἔβλεπε σ' ἓνα στενὸ δρόμο καὶ ὅταν ἄφηνε τὰ παράθυρα ἀνοικτά, ὁ ἐξωτερικὸς θόρυβος δὲν τὴν ἄφηνε νὰ κοιμηθῇ. Ἐτσι ἀναγκάσθηκε νὰ περάσῃ τὸ καλοκαίρι μαζί μὲ τοὺς γονεῖς της, ὅπου ἐρχόταν κάθε Σαββατοκύριακο ὁ ἄνδρας της.

Ἡ Ὑβόννη μοῦ ἐξωμολογήθηκε μὲ δάκρυα, ὅτι ἡ πεθερὰ τῆς τὴν κοροῖδευε ποὺ ἦταν δειλὴ ἐπαρχιώτισσα καὶ μιλοῦσε τόσο λίγο στὸ σαλόνι της. Κι' ἐνοιῶθε τόσο κούραση.

Μὲ τὴν περιποίησιν μερικῶν μηνῶν, ἡ Ὑβόννη φαίνονταν καλὰ. Ὁ γιατρός ἐπέμενε νὰ μείνῃ ἀκόμη λίγο στὴν πατρίδα της μὲ τὸ καλὸ κλίμα, ἀλλὰ ἡ νέα γυναῖκα ἔπρεπε νὰ γυρίσῃ στὸ σπῆτι της. Ὡστόσο τὸν ἐρχόμενο χρόνο, ἡ Ὑβόννη ἔπεσε ἄρρωστη βαρεῖα μὲ πυματίωση. Ἡ οἰκογένειά της ἔκανε τὸ πᾶν γιὰ νὰ τὴ σώσῃ καὶ δὲν ὑπεχώρησε σὲ καμιὰ βαρεῖα δαπάνη.

Ἐμαθα ἐμμέσως ὅτι μερικοὶ κακοὶ σύμβουλοι ὑπέδειξαν στὸν ἄνδρα της «νὰ ξαναφιάξῃ διαφορετικὰ τὴ ζωὴ του», μὲ τὸ πρόσχημα ὅτι ἡ γυναῖκα του δὲν μπορούσε νὰ μείνῃ στὸ πλευρὸ του. Ἀλλ' αὐτοὺς σὰν τίμιος ἄνθρωπος καὶ σὰν καλὸς χριστιανὸς ἀπέκρουσε αὐτοὺς τὶς προτάσεις καὶ ἔτσι ἡ φτωχὴ μου Ὑβόννη δὲν ὑπέφερε κι' αὐτὸν τὸν πόνο. Πέθανε κοντὰ στοὺς γονεῖς της, χωρὶς νὰ μπορέσῃ νὰ φιλήσῃ τὸ παιδί της, ἀπὸ φόβο μὴ τοῦ μεταδώσῃ τὴ πυματίωση.

Ξέρω κι' ἄλλες ἀληθινὲς ἱστορίες, ἱστορίες ἀκόμη πρὸ θλίβερες.

Πόσες Ὑβόννες χάνονται καθημερινά, σωματικὰ καὶ ψυχικὰ, μόνο καὶ μόνο γιὰτὶ ἀλλάζουν ἀσυλλόγιστα περιβάλλον. Χωρὶς νὰ εἶναι προετοιμασμένες γι' αὐτὸ. Πόσες σπρώχνουν τὸ μνηστῆρα τους νὰ ἐγκατασταθῇ σὲ μεγάλες πόλεις, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ζήσουν μιὰ ζωὴ φαινομενικὰ πρὸ ἄνετη ἢ πρὸ διασκεδαστικὴ!... Πόσες ἔρρημες, ξεχασμένες μέσα σ' ἓναν ἄγνωστο κόσμον, ἀναγκάζονται νὰ κατεβῶν ὡς τὰ τελευταῖα σκαλοπάτια τῆς ἀθλιότητος καὶ τῆς δυστυχίας ἢ γίνονται θύματα πολυάριθμων πειρασμῶν καὶ βλέπουν νὰ χάνεται ἄθλια ἡ ἀρετὴ τους, ἢ ἡ πίστη τῶν συζύγων τους, καταστρέφοντας ἔτσι τὴ συζυγικὴ τους εὐτυχία...

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Σήμεντρα σήμερα σημαίνουν τόσα
κι ανυπαιχτοῦν χαμπάνες πληθος, γιορτερά.
Δοξολογεῖ τὸν Κτίστη κάθε γλῶσσα
καὶ γιὰ μιὰ Φάτνη παίρν' ἡ σκέψη μου φτερά . . .

Ἐλάτε οἱ κουρασμένοι, οἱ πονεμένοι,
Λάζαροι ὅλου τοῦ κόσμου, ἐλάτε ἐδῶ σιμά !
Ἡ ζεστασιά μιᾶς Φάτνης σᾶς προσμένει
κι' ἐν' Ἁγίῳ Βρέφει, ὅλο ἀγάπη, σᾶς τιμᾷ.

Χριστούγεννα ! Ἡρῶν' ἡ αὐγὴ κι' ἦρθεν ἡ μέρα !
Ἀνοίξαν διάπλατα τίς πόρτες οἱ οὐρανοί !
Τούτη τὴν Ἁγία, ἐλάτε, τὴν ἐσπέρα,
μάγοι τ' ἀστέροι ἀπ' τίς καρδιές μας νὰ φανῇ.

Νύχτα εἶναι γύρω μου ! Βαθεῖα σκοτάδια !
Τὴ γῆ τὴν ἀγκαλιᾶζει τόση παγωνιά !
Στὰ στήθη τῶν ἀνθρώπων ὅλων τ' ἄδεια
δὲν βροῖσ' ἡ καλωσύνη μιὰ θερμὴ γωνιά.

Σκοτάδια, πάθη, μίση, σκορπιστεῖτε !
Τ' ἄστρο μὲ λάμψη οὐράνια σήμερα φωτᾷ !
Στὰ τέταρα, στὴν ἄβυσσος κουφτεῖτε,
νὰ λυτρωθῇ ἡ ψυχὴ μου θέλει καὶ σκιρτᾷ.

Νύχτα εἶναι γύρω μας ! Βαθεῖα σκοτάδια !
Μὰ νά ! μιὰ λάμψη λάμπει μέσ' στὴ σκοτεινιά,
τοῦ λυτρωμοῦ φανήκαν τὰ σημάδια,
ὅλοι κοντὰ ! Κανένας ἔξω στὴ χιονιά !

Νύχτα εἶναι γύρω μου ! Πολέμου φοίτη
τὰ πάθη κολασμένων ἀπλώσαν, καὶ νά !
σπαράζοντας καρδιές, βουχῶνται λύκοι !
γιὰ τὴν ἀγάπη τόπος λίγος πονθενά !

Ἡρῶν' τὸ φῶς ! Κι' ἦρθ' ὁ ἥλιος ! Ἡ Χάρη !
Κι' ἦρθεν ὁ Θεὸς ἀκέραιος, τόσο ταπεινά !
Θ' ἀνάφουν ἀπ' τὸ Φῶς Του ἄμετροι φάροι,
νὰ φωτισθοῦν πληθος πελάγη σκοτεινά.

Νύχτα εἶναι γύρω μας ! Βαθεῖα σκοτάδια !
Μὰ φῶτα, νά ! φεγγίζουμε, λογιῆς, λογιῆς !
Ἄμετρα Παραδείσου ἀπλώνει χάρδια,
Ἐν' Ἁγίῳ βρέφει, ὡς ἐπάτησε στὴ γῆς.

Μ' ἄξαφνα, δές ! Ἀστράφτει κάποιο ἀστέρι
κι' ὕμνοι ἐπουράνιοι καὶ φωνές Ἀγγελικές
δοξολογοῦνε τὸ Σωτῆρα, ποὺ θὰ φέρῃ
τὸ Φῶς, μ' ἀχτίνες νὰ φωτίσῃ μυστικές.

Φάροι θ' ἀνάφουν τόσοι, τὸ λιμάνι
νὰ καταγράσουν μ' ἓνα Φῶς μαγευτικό.
Κύματα μαῦρα ἢ θάλασσα κι' ἂν κάρη,
βαρκοῦλα, ἀραξοβόλι θάβρης στοργικό . . .

Χειμῶνας εἶναι, κι' ἀνθίσαν τὰ κλάδια,
κι' εὐωδιαστὰ σκορπίζουν λούλουδα ἀγκαλιές !
Λιώνουν πανόρχαια χιόνια, ποὺ ἦσαν χρόνια,
κι' ἀηδόνια γύρω χιτίζουν ρόδινες φωλιές !

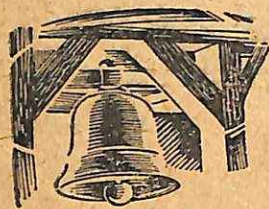
Μαῦρα φαντάσματα ! Στοιχεῖα Δαιμόνων,
ανοίξτε δρόμο νὰ περάσῃ ὁ Ἀνθρωπίνης !
Ἐργάτες καὶ θεμελιωτὲς τῶν πόνων,
σκύψτε καὶ προσκυνήστε Τον μεσοστρατὴς !

Χριστούγεννα ! Ἡ χαμπάντ μας σημαίνει,
καὶ πληθος σήμεντρα στὴ πλάση διαλαλοῦν,
καρδιές ἀνθρώπων, ποὺ βρογγύνει πληγωμένοι,
τὰ οὐράνια σήμερα ξανοίχοντας γελοῦν.

Χριστούγεννα ! Σημαίνει αὐτὸ τὸ βράδυ
ὀλόγλυκα ἡ χαμπάντ μας, ὅσο ποτές !
Ὡ ! Πᾶμε, λυτρωμένοι ἀπ' τὸ σκοτάδι,
Μάγοι στὴ Φάτνη, ταπεινοὶ προσκυνητές ! . . .

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Τοῦ Ἀγγλοῦ συγγραφέως Kingsley

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.»

Ἔτσι ἔψαλλαν οἱ ἄγγελοι, ἔτσι ψάλλουμε κι' ἐμεῖς σήμερα.

Τί θεία μουσική. Δὲν ἀπευθύνεται μόνο στὴ σκέψη μας, ὅπως τὰ λόγια, ἀλλὰ δόλῳσα στὴν καρδιά, στὸ πνεῦμα, στὸ βάθος, στὴ ρίζα τῆς ψυχῆς.

Ἡ μουσική μᾶς ἠσυχάζει ἢ μᾶς ἐρεθίζει, μᾶς συγκινεῖ, μᾶς χαρίζει εὐγενικὰ αἰσθήματα. Εἶναι ἕνας τρόπος ἔκφρασης τέλειος, εὐλογημένος. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα δῶρα τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο, εἶναι ἡ γλῶσσα τῶν ἀγγέλων, ἡ ὡραιότερη ἀνθρώπινη ἔκφραση. Ὁ ὡραιότερος ὅμως ἀπ' αὐτὴν εἶναι ἡ ἐκτέλεση τοῦ καλοῦ.

Μὰ γιατί ἡ μουσική εἶναι εὐχάριστη σ' ὅλους; Γιατί εἶναι γλυκειά. Ἡ μουσική ἀκολουθεῖ ὠρισμένους νόμους καὶ κανόνες, πὺν δὲν τοὺς ἔκανε ὁ ἄνθρωπος ἀλλὰ τοὺς ἀνεκάλυψε. Ἄν δὲν ἀκολουθῆσιν αὐτοὺς τοὺς νόμους δὲν κάνει μουσική. Ὁ μεγαλύτερος μουσικὸς τοῦ κόσμου εἶναι κεῖνος πὺν ἀντὶ νὰ φαντάζεται ὅτι, ἐπειδὴ εἶναι ἐπιδέξιος, μπορεῖ νὰ παραμελῇ αὐτοὺς τοὺς νόμους, τοὺς γνωρίζει καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον καὶ τοὺς ἀκολουθεῖ πιστά.

Γι' αὐτὸ κι' οἱ σοφοὶ πρόγονοί μας, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, δίδασκαν μουσική στὰ παιδιά τους, γιατί ἔλεγαν ὅτι ἡ μουσική τοὺς μαθαίνει νὰ μὴν εἶναι ἐγωϊστές, ἀλλὰ νὰ βλέπουν τὴν ὡραιότητα τῆς τάξεως, τὴν χρησιμότητα τῶν κανόνων, τὴν θεότητα τῶν νόμων.

Γι' αὐτὸ ἡ μουσική εἶναι οὐράνια. Εἶναι ἡ εἰκόνα καὶ ἡ ἀντανάκλαση τοῦ οὐρανοῦ, τῆς αἰώνιας ζωῆς, γιατί στὸν οὐρανὸ, ὅπως καὶ στὴ μουσική, ὑπάρχει ἡ τέλεια ἐλευθερία καὶ ἡ τέλεια χαρά.

Κάθε ἄνθρωπος πὺν κάνει τὸ καθή-

κὸν του δημιουργεῖ μιὰ μελωδικὴ ἁρμονία στ' αὐτιά τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ παλαιοὶ σοφοὶ τῆς Ἑλλάδος ἔλεγαν ὅτι ὁ ἥλιος, τὸ φεγᾶρι, τὰ ἄστρα, ἀκολουθώντας τὴν πορεία τους, δημιουργοῦν μιὰν αἰώνια ἁρμονία, προστά στὸ θρόνον τοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι καὶ τὸ θριαμβευτικὸ ἄσμα «τῶν τριῶν παίδων» προσκαλεῖ τὸν ἥλιο, τὴν σελήνη, τὰ ἄστρα νὰ εὐλογῇσιν τὸν Κύριο καὶ νὰ τὸν δοξάζουν αἰώνως, προσκαλεῖ τὰ παραμικρότερα ὡς καὶ τὰ μεγαλύτερα δημιουργήματα: τὰ βουνά, τοὺς λόφους, τὸ χορτάρι καὶ τὶς πηγές, τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιά, κι' αὐτὰ μποροῦν νὰ δοξάζουν αἰώνια τὸν Κύριο.

Ἀλλὰ πῶς;

Ἀκολουθώντας τὸ δρόμο πὺν τοὺς ἐχάραξε ὁ Θεός, ζώντας τὸ καθένα σύμφωνα μὲ τὴ φύση του, σύμφωνα μὲ τὴ θεία σοφία.

Τὸ ἴδιο μποροῦμε νὰ κάνουμε καὶ μεῖς. Ὅσοι ἀπὸ μᾶς δὲν μποροῦν νὰ συνθέσουν μουσική, μποροῦν νὰ ἐνωθοῦν μὲ τοὺς ἀγγέλους καὶ νὰ συνθέσουν μουσική μὲ τὴ ζωὴ τους. Ὅταν ἐκτελοῦμε τὸ νόμο τῆς ἀγάπης πὺν μᾶς ἔδωσε ὁ Θεός, τότε ἡ ζωὴ μας εἶναι μιὰ δοξολογία, τότε δημιουργοῦμε μιὰν ἁρμονία πὺν γλυκειά καὶ ἀπὸ τὴν ἁρμονία τοῦ ψαλτηρίου, τῆς λύρας καὶ ὅλων τῶν μουσικῶν ὁργάνων. Ἄν εἴμαστε δίκαιοι καὶ χρήσιμοι, κάνουμε τακτικὰ καὶ πρόθυμα τὸ καθήκον μας, ὅπου μᾶς ἔταξε ὁ Θεός, τότε ἀπ' τὴν ταπεινὴ μας ζωὴ ἀναπέμπεται ἕνας ἥχος γλυκύτερος καὶ ἀπὸ τὸ ἄσμα τοῦ ἀηδονιοῦ.

Ὑπάρχει μιὰ αἰώνια θεία ἁρμονία.

Κάθε μελωδία καὶ ἁρμονία πάνω στὴ γῆ, πὺν προέρχεται εἴτε ἀπὸ τὸ κελεύσμα τῶν πουλιῶν, εἴτε ἀπὸ τὰ μουσικὰ ὄργανα, δὲν εἶναι ὡραία παρὰ μονάχα ὅταν μιμῆται καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν αἰώνια μουσική τοῦ οὐρανοῦ.

Τὰ Χριστούγεννα εἶναι ἡμέρα ἀσμά-

[Συνέχεια στὴ σελίδα 3702]

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὸν κόσμο

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΙΘΙΟΠΙΑ

Δυσφορὲς ἕως τώρα ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αἰθιοπίας Χαῖλε Σελασιέ ἀπευθύνθηκε στὶς ἀνώτερες διεθνεῖς ἀρχές. Τὴν πρώτη φορά, ὁ Χαῖλε Σελασιέ στάθηκε πρὶν ἀπὸ 13 χρόνια ἔμπροσς τὴν Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν καὶ ἡ τραγικὴ μορφή του ζήτησε βοήθεια ἐναντίον τῶν μηχανοκινήτων λεγεῶνων τοῦ Μουσουλίνι.

Ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὸν ἄκουσε καὶ ἡ Αἰθιοπία ἔγινε τὸ πρῶτο θῦμα τῆς φασιστικῆς ἐισβολῆς. Τὸν τελευταῖο καιρὸ, ὁ Χαῖλε Σελασιέ ἔστειλε νέο μήνυμα στὰ Ἡνωμένα Ἐθνη. Δὲν ἐμφανίσθηκε ὅμως προσωπικά. Εἶναι πολὺ ἀπρὸς ὀχλημένος. Περιορίσθηκε νὰ στείλῃ τηλεγράφημα στὰ Ἡνωμένα Ἐθνη, στὸ Λέικ Σάξες, γιὰ ν' ἀναγγεῖλῃ ὅτι παρὰ τὶς πολεμικὲς καταστροφές, ἡ χώρα του ἐπετέλεσε σημαντικὲς προόδους στὴν ἀνοικοδόμησή της.

Πῶς συνέβη λοιπὸν μιὰ τέτοια πρόοδος σ' αὐτὴ τὴ λησμονημένη καὶ βασανισμένη χώρα; Ὁ Ρίτσαρντ Λάβ βρῖσκει τὴν κλεῖδα τοῦ αἰνίγματος στὴν καταπληκτικὴ ἀπάντηση πὺν ἔδωσε ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αἰθιοπίας σ' ἕνα ξένο, πὺν τὸν ἐρώτησε: «Τί γνώμη ἔχετε γιὰ τοὺς Ἰτολοὺς;»

— Τοὺς συμπαθῶ πάρα πολὺ, εἶπε. Καὶ ἐπειδὴ διέκρινε ἕνα χαμόγελο δυσπιστίας στὸ πρόσωπο τοῦ συνομιλητῆ του, ἐξήγησε χαμογελώντας: «Μιλῶ φυσικά γιὰ τοὺς Ἰταλοὺς ἀποίκους καὶ ὄχι γιὰ τοὺς φασίστες πὺν εἰσέβαλαν στὴ χώρα μου καὶ σφαγίασαν τὸ λαό μου.»

Μετὰ τὴν κατάκτηση τῆς Αἰθιοπίας, οἱ Ἰταλοὶ νόμιζαν πῶς θὰ ἦταν παντοτεινὰ δική τους. Ἀρχίσαν λοιπὸν νὰ τὴν ἀναπτύσσουν μὲ ταχύτατο ρυθμὸ. Πλήθος ἀποικοὶ πλημμύρισαν τὴν Αἰθιοπία, κατασκεύασαν δρόμους, σιδηροδρομικὲς γραμμές καὶ ἔκτισαν ἐργαστᾶσια. Εἰσῆγαγαν τὸ εὐρωπαϊκὸ σπῆτι μὲ τὴν εὐρωπαϊκὴ ἐπίπλωση καὶ τὴν ἀποχέτευση. Οἱ Αἰθιοπὲς ἐθεώρησαν τὴν τελευταία σὰν συμβόλο τῆς προόδου καὶ τοῦ πλοῦτου. Τὸ δωμάτιο τοῦ λουτροῦ μέσα στὸ σπῆτι ἔγινε ἡ ἀσφαλέστερη ἐνδειξὴ κοινωνικοῦ γοήτρου, περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸν τίτλο ἀκόμη. Μὰ τὴν ἐπάνοδο στὶς καλὲς ἡμέρες καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἄνεση, πρὶν ἀκόμη διορθωθοῦν οἱ στέγες τῶν καταστραμμένων σπιτιῶν, γίνεται ἡ ἐγκατάσταση τῆς τουαλέτας.

Στὸ μεταξύ, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς

Ἰταλοὺς πὺν πῆγαν ἐκεῖ ὡς κατακτηταί, ἔμειναν ὡς μηχανικοὶ, διδάσκαλοι καὶ ὑπάλληλοι. Ὅταν οἱ βρεττανοὶ ἐλευθερώσαν τὴν Αἰθιοπία στὰ τέλη τοῦ 1943, ὁ Σελασιέ ἐπενέβη γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ ἑκατοντάδες Ἰταλοὺς ἀποίκους νὰ κλεισθοῦν μέσα σὲ στρατόπεδα αἰχμαλώτων. Κι' αὐτοὶ ἔδειξαν τὴν εὐγνωμοσύνη τους ἀποφασίζοντας νὰ μείνουν καὶ νὰ βοηθήσουν τὴν πρωτόγονη Αἰθιοπία νὰ ἐξελιχθῇ ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψουν στὴν ἐξαντλημένη Ἰταλία.

Ἡ στάση τοῦ Σελασιέ ἀπέναντι τῶν ἄλλοτε ἐχθρῶν του ὀφείλεται ἀφ' ἐνὸς στὸ συγχρονισμὸ τοῦ ρεαλισμοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου στὰ διδάγματα τῆς αἰθιοπικῆς θρησκείας, πὺν δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ θρησκεία. Γιατί ἡ Αἰθιοπία διετήρησε τὴν ὀρθοδοξία, παρ' ὅλη τὴν ἐπικράτηση τοῦ μαωμεθανισμοῦ τριγύρω της. Καὶ ὅπως κυκλοφορεῖ ὁ θρύλος, ὁ Χαῖλε Σελασιέ εἶναι ἀμεσὸς ἀπόγονος τῆς Βασιλείας τοῦ Σαββά καὶ τοῦ Σολομώντος, τὸν ὁποῖο χρωστᾶ χωρίς ἄλλο τὴ σοφία του.

Ἡ Αἰθιοπία δὲν θέλει νὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ καμὴν ἰδιαιτέρως μεγάλη χώρα. Ἐκεῖνο πὺν εἰσαγάγει πρὸ πάντων εἶναι ἐγκέφαλοι: οἱ ἐγκέφαλοι τῶν ξένων. Ἡ πρωτεύουσά της, ἡ Ἀδῖς Ἀμπέμπα ἔχει γίνει μιὰ ἀπὸ τὶς πὺν κοσμοπολιτικὲς πόλεις τοῦ κόσμου, ὅπου συγκεντρώνονται ὁ παλιὸς καὶ ὁ νέος, ὁ ἀνατολικὸς καὶ ὁ δυτικὸς πολιτισμός.

Ὅταν ἐπισκέφθηκε προσφάτως τὴν Ἀδῖς Ἀμπέμπα ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ἡμερησίου Τηλεγράφου» τοῦ Λονδίνου Μάρτεν Μόρε ἀκούσε στὴ λέσχῃ Βασιλέως Γεωργίου στὴν ὁδὸ Τσάρτσιλ νὰ φλυαροῦν ἄνθρωποι σὲ πολλὰς ταυτοχρόνως γλώσσας.

Ἀπέναντι, στὸ δρόμο, δύο Ἰταλοὶ μηχανικοὶ ἔβαζαν χρωματιστοὺς λαμπτήρες ἔξω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο Ἰτεγκέ, γύρω ἀπὸ τὸ Λέοντα τοῦ Ἰούδα, ἕναν ἀπὸ τοὺς πολλοὺς τίτλους τοῦ Σελασιέ. Στὸ ἐπάνω πάτωμα τοῦ ξενοδοχείου, δύο σύζυγοι νομομαθεῖς ἔκαναν σχέδια νόμων σὲ στυλ ἄγγλικὸ γιὰ νὰ τοὺς ὑποβάλουν στὸν αὐτοκράτορα μαζί μ' ἕνα πρόγραμμά κρατικῆς ἀσφαλείας.

Πενήντα μέτρα πέρα ἀπὸ τὴ λέσχῃ Βασιλέως Γεωργίου, οἱ ἄπλοὶ ἄνθρωποι τῆς Αἰθιοπίας γιὰ τοὺς ὁποίους γράφονταν οἱ νόμοι ζοῦσαν μαζί μὲ τὶς οἰκογέ-

νειές τους, όπως είχαν ζήσει επί αιώνες οι πρόγονοί τους μέσα σε πλίνθινες καλύβες. Στη φωτιά τους έκαigan μπρικέτες από κόππο αγελάδων που μεταφέρονται μέσα από τους κεντρικούς δρόμους της πρωτεύουσας με καραβάνια γαϊδουριών, που αγνοούν τις μεταφορές με αυτοκίνητα.

Μέσα στο ανάκτορό του, που το σχεδίασε ένας αυστριακός αρχιτέκτονας, ο Χαϊλέ Σελασιέ συζητούσε την ίδια μέρα με τον Αμερικανό διευθυντή της Εθνικής Τραπεζής της Αιθιοπίας, και με τον τέως Άγγλο υποστράτηγο που είναι σήμερα διοικητής της Αντίς Αμπέμπα ή με τον τέως γερμανό αεροπόρο που του δίνει γνώμες για το εμπόριο και τη γεωργία ή τον Άγγλο που είναι πρόεδρος του Ανωτάτου Αιθιοπικού Δικαστηρίου ή το Σουηδό που είναι γενικός διοικητής της Αυτοκρατορικής Φρουράς.

Και όμως, μέσα σ' αυτό το συνονθύλευμα, ο ξένος εύκολα αισθάνεται την ισχυρότατη θέληση για πρόοδο και την προσαρμογή στην πραγματικότητα.

Υπάρχει ακόμη μεγάλη φτώχεια και άρκετη καταπίεση στις απομακρυσμένες περιοχές της χώρας. Αλλά εκεί που ανθοδύσε προηγουμένως η φεουδαρχία, σήμερα υπάρχει πραγματική έφεση για τη δημοκρατία. Ένας από τα ίθαγενή μέλη της αυτοκρατορικής κυβερνήσεως είναι γιουδς βυροσδέψη. Ένας άλλος είναι απόφοιτος της Οικονομικής Σχολής του Λονδίνου. Ένας τρίτος, είχε κατά την διάρκεια της Ιταλικής κατοχής νυκτερινό κέντρο στο Παρίσι και ένας τέταρτος διηύθυνε έστιατόριο στο Κάιρο.

Ο Χαϊλέ Σελασιέ έχει τρία υπουργεία, ένα από τα οποία του δίνει μεγαλύτερο βάρος και από τον ίδιο του το θρόνο. Είναι το υπουργείο της Παιδείας. Σπανίως αναφέρει ή ιστορία το φαινόμενο ενός έθνους που διψά τόσο για μάθηση και ταυτοχρόνως τη δύσκολη προσπάθεια για να ικανοποιηθεί αυτή η δίψα.

Ο Χένρυ Λίτλερ, διευθυντής του Βρετανικού Συμβουλίου στην Αιθιοπία αναφέρει ότι «τα παιδιά τον κυνηγούν στους δρόμους όχι για να τους δώση χρήματα αλλά βιβλία». Ο Χαϊλέ Σελασιέ προσπαθεί να συγχρονισθί εκπαιδευτικά τη χώρα του και ζήτησε από το Άγγλικό συμβούλιο 50 δασκάλους, άλλ' αυτό του προμήθευσε μόνο 14. Όποιος δάσκαλος έχει μέσα του την εκπαιδευτική φλόγα, μπορεί να κάνει την τύχη του στην Αιθιοπία. Τα σχολεία που υπάρχουν μπορούν να γεμίσουν 100 φορές περισσότερο, αν υπάρξουν γράμματα της Αιθιοπίας, ένα Πενταετές Σχέδιο και ένα Δεκαετές, άφοροδν την εκπαίδευση.

Ο Χαϊλέ Σελασιέ παίρνει κάθε πρα-

κτικό μέτρο που μπορεί για την έμπορικη ανάπτυξη της χώρας του. Όπως ο μακρινός πρόγονός του Σολομών είναι ταυτοχρόνως έμπορος και κυβερνήτης και μέτοχος σε πολλές επιχειρήσεις.

Το μεγαλύτερο ξενοδοχείο της Αντίς Αμπέμπα είναι δικό του. Ο διάδοχος έχει ιδιόκτητο αλευρόμυλο. Ο νεώτερος αδελφός του, ο δούξ του Χαρράρ, αγόρασε το άλλοτε Ιταλικό ξενοδοχείο της πόλεως και έχει ιδρύσει την έμπορικη Εταιρία Χαρράρ. Τα μέλη της βασιλικής οικογενείας είναι συνιδιοκτήται της Αυτοκρατορικής Εταιρίας Μεταφορών.

Φυσικά ή Αιθιοπία βρήκε μετά την Απελευθέρωση μεγάλη βοήθεια από την Άγγλία, την Ούνρα και την Αμερικανική Τράπεζα Εισαγωγών - Εξαγωγών με κίνηση πάνω από 3.000.000 δολάρια και ένα Σουηδικό Δάνειο 700.000 δολλ.

Σήμερα το μέλλον της Αιθιοπίας διαγράφεται λαμπρό. Μόνο από την Ιταλία θά πάρη αποζημίωση 25.000.000 δολάρια και το έτησιο εξαγωγικό της έμποριο φθάνει τα 20.000.000 δολάρια. Η Αιθιοπία έχει πλεόνασμα κτηνών και γεωργικών προϊόντων για να τα πουλήση. Αλλά το κυριώτερο είναι ότι έχει πετρέλαιο. Γίνονται διαπραγματεύσεις για την εκχώρησή τους σε έθνη που έχουν ανάγκη από πετρέλαιο, και ο Χαϊλέ Σελασιέ βλέπει στα έκατομμύρια δολάρια που προσφέρονται, τη δυνατότητα να εξασφαλισθούν για τον Αιθιοπικό λαό νοσοκομεία και προγράμματα κοινής ωφέλειας, αλλά πρό πάντων βιβλία, σχολεία και δασκάλοι για τα παιδιά της Αιθιοπίας που τόσα υπέφεραν.

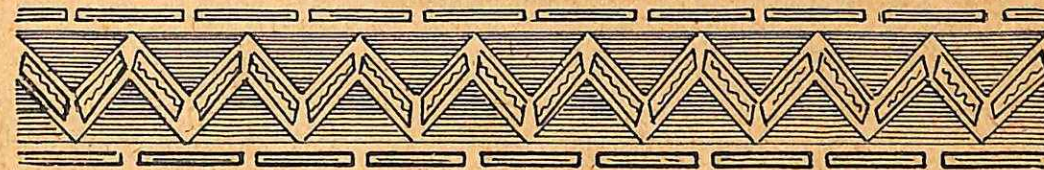
ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

Η πιο μεγάλη έκκλησία του κόσμου είναι του Αγίου Πέτρου της Ρώμης, που μπορεί να χωρέση 45.000 πιστούς. Η δεύτερη σε μέγεθος είναι το Ντουόμο του Μιλάνου, που χωρεί 37.000 πιστούς. Ακολουθούν ή έκκλησία του Αγίου Παύλου της Ρώμης (32.000), ή έκκλησία Ντουόμο της Κολωνίας (32.000), ή έκκλησία Αγίου Παύλου του Λονδίνου (28.000), ή έκκλησία του Αγίου Πετρωνίου της Μπολόνιας (28.000) και ή έκκλησία της Παναγίας των Παρισίων (20.000).

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ ἀρθρ. 6 § 1
τοῦ Α. Ν. 1092/1938

Υπεύθυνος Διευθυντής
Λάμπρος Ζαχαράς, Εὐαγγελιστρίας 16

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
Γρηγ. Θεοφανίδης, Ἀργυρουπόλεως 22

Οι κατακτήσεις της Επιστήμης

ΠΑΛΛΟΜΑΡ: Το μεγαλύτερο Άστεροσκοπείο του κόσμου

Waldemar Kœmpffert

Στο υπερύψηλο βουνό της Καλλιφορνίας Πάλλομαρ, κοντά στην Πασαντένα, ένα τεράστιο τεχνικό μάτι έρευνά τους ουρανούς, από το μεγαλύτερο άστεροσκοπείο του κόσμου. Το άστεροσκοπείο αυτό άποτελεί φόρο τιμής προς τον άστρονόμο του Τεχνολογικού Ίνστιτούτου της Καλλιφορνίας Τζώρτζ Έλλερν Χάλλ. Ο δρ. Χάλλ άργάνωσε το Άστεροσκοπίερκες στα 1897 με κάτοπτρα που έχουν διάμετρο 40 ίντσες ή 91,60 πόντους και κατόπιν το Άστεροσκοπείο του όρους Ούίλσον στα 1917 με κάτοπτρα διαμέτρου 100 ίντσών, δηλ. 25 μ. 4. Αμέσως κατόπιν έσκέφθηκε να χρησιμοποιήση άστρονομικό κάτοπτρο διπλάσιων διαστάσεων. Εζήτησε και τοῦ ένεκρίθη πίστωσης 6.500.000 δολλαρίων και άρχισε το μεγαλειώδες έργο για το άστεροσκοπείο του Πάλλομαρ.

Έχρηάσθηκαν προσπάθειες που έκράτησαν 20 όλόκληρα χρόνια για να ολοκληρωθί ο τεράστιος αυτός άθλος που άπήλθε κατάλληλο κτίριο, αυτόματα μηχανήματα, την κατασκευή ενός γυάλινου δίσκου είκοσι τόννων με διάμετρο 200 ίντσών, καθώς και τη λύση δύσκολων μηχανικών και ηλεκτρικών προβλημάτων.

Με το γιγάντιο αυτό όργανο ο άνθρωπος έπεξέτεινε τις γνώσεις του για το Σύμπαν κατά ένα δισεκατομμύριο έτη φωτός, διπλάσια από όσα του επέτρεπε ο φακός των 100 ίντσών του όρους Ούίλσον. Ο γνωστός όγκος του Σύμπαντος θά μεγαθυνθί έτσι όκτώ φορές περισσότερο. Το ανθρώπινο μάτι θά συλλάβη μ' αυτό το μέσον έκατοντάδες νέους γαλαξίες, που ο καθένας τους άποτελείται από δισεκατομμύρια άστρα. Η κατανομή των χημικών στοιχείων στα άστρα δέν θά είναι πιά άπλη είκασία αλλά θά διαγράφεται με ακρίβεια, που ήταν έως σήμερα ανέφικτη.

Μέσα στο άπόλυτο σκοτάδι, ένας άνθρωπος με κανονική όραση μπορεί να βλέπη τη φλόγα ενός κεριού από άπόσταση δεκαέξη μιλίων. Αν τοποθετήσετε το κερι σε άπόσταση 16.000 μιλίων, τότε θά

φαίνεται ή φλόγα του σάν φωτεινό κεφάλι καρφίτσας, με τη βοήθεια του φακού των 200 ίντσών. Αν χρησιμοποιήσετε το κατάλληλο είδος φωτογραφικής πλάκας, τότε μπορεί να παρθί ή είκόνα του κεριού από άπόσταση 41.000 μιλίων.

Όταν ρίξη κανείς μία ματιά στους όπτικούς κύκλωτες του Πάλλομαρ, ή έντύπωση που άποκομίζει είναι δραματικά καταθλιπτική. Γιατί θά ίδί μπροστά του ένα άτσάλινο οικόδομημα, βάρους 1.000.000 λίτρών, που ύψώνεται από τη βάση του σε ύψος 70 περιπου ποδών κάτω από ένα περιστρεφόμενο τροῦλο, ψηλό σάν οίκοδομή με δώδεκα πατώματα.

ΑΠΟ το εισόγειο μπορεί να δη κανείς μονάχα τη ράχη του κατόπτρου στο βάθος ή έσωτερικό άκρο του τηλεσκοπίου. Μονάχα όταν κοιτάξη κανείς κάτω στο «σωλήνα» ή το πλαίσιο από την κορυφή, μονάχα τότε θά μπορεί να δη το περίφημο κάτοπτρο. Εκεί βρίσκεται, σάν άτάραχη δεξαμενή που καθρεφτίζει το φώς από ένα άστρο.

Το κάτοπτρο συγκεντρώνει το φώς στο δρόμο του σωλήνα, στον πρώτο φακό. Εκεί κάθεται ο άστρονόμος. Ο άνθρωπος που βρίσκεται στον πίνακα έλέγχου πιέζει ένα κουμπι και ο θόλος περιστρέφεται όριζοντίως και σταματά ακριβώς στο σημείο που θέλει ο άστρονόμος. Έπειτα πιέζει ένα άλλο κουμπι και ο θόλος άνοίγει έτσι, ώστε άποκαλύπτεται ένα κομμάτι από τον ουρανό. Μέσα απ' αυτό το άνοιγμα, το τηλεσκόπιο παρατηρεί όλη τη νύκτα ένα διαλεγμένο, άστρο και το παρακολουθεί.

Ο ΑΣΤΡΟΝΟΜΟΣ άνοίγει μία πόρτα και κατεβαίνει σ' έναν κυλινδρικό θάλαμο με διάμετρο έξη ποδών και κάθεται μπροστά σ' ένα γραφείο σε μία πολυθρόνα. Με μερικά λεπτότατα μηχανήματα παρακολουθεί την κίνηση του τηλεσκοπίου. Αν τυχόν συμβή κανένα λάθος στην παρ-

λούθηση του άστρου που θέλει ο αστρονόμος, τότε το μηχανήμα διορθώνεται αυτόματα.

Ένα πράγμα μονάχα δεν μπορεί να ελέγξει ο αστροφυσικός. Και αυτό είναι η ατμόσφαιρα. Αν περάσει π.χ. κανένα σύννεφο, ο δείκτης του άστρου ξαναγυρίζει στη θέση του. Αν σηκωθεί χαλάσι ή θύελλα, ή εργασία σταματά.

Θα έχετε ίσως προσέξει πως ο αέρας πάλλεται πάνω από το ζεστό καλοριφέρ. Η γη μοιάζει με καλοριφέρ. Τη νύχτα αποβάλλει τη θερμότητα που απορρόφησε την ημέρα από τον ήλιο. Έτσι ο αέρας στο ύπαιθρο πάλλεται και αυτή του η διάπαση είναι η αιτία που κάνει τα άστρα να φαίνονται ότι τρέμουν αδιάκοπα. Καθώς λοιπόν μεταβάλλεται η θερμοκρασία έξω από τον τρούλο του Πάλλομαρ είναι απαραίτητο να γίνονται και οι απαραίτητες βελτιώσεις στον αντικατοπτρισμό. Οι επισκέπτες είναι υποχρεωμένοι να στέκονται πίσω από ένα γυάλινο περίφραγμα, εν μέρει για να μη σηκώνουν σκόνη που πέφτει επάνω στο κάτοπτρο και εν μέρει επειδή βγάζουν από το σώμα τους ακτινοβολία. Η συσσωρευμένη θερμότητα από πολλές εκατοντάδες σώματα είναι αρκετή για να κάνει τον αέρα που υπάρχει επάνω από το κάτοπτρο να πάλλεται, και έτσι η εικόνα του κάθε άστρου χορεύει.

ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ τον άνεμο, τα σύννεφα και τις μεταβολές της θερμοκρασίας, ο αέρας δεν είναι τελείως διαφανής. Κανείς δεν είδε ποτέ τα άστρα και τον ήλιο σε όλη τους τη φασματική δόξα. Βλέπουμε και φωτογραφούμε τα ουράνια σώματα μέσα από φιλτραρισμένο φως. Άλλα και η νύκτα δεν είναι τελείως μαύρη. Ακόμη και στην καθαρή, άφραγη νύκτα, ο ουρανός περιβάλλεται με μια λεπτή αντανάγεια από την ατμόσφαιρα. Γι' αυτό οι άμεσες φωτογραφίες των άστρων και των νεφελωμάτων πρέπει να γίνονται με όσο το δυνατόν συντομότερη έκθεση στην επιρροή του καιρού, για να μη θαμπώνουν. Για τον αστρονόμο, η έκθεση της φωτογραφικής πλάκας στο φως των άστρων επί τρεις ώρες είναι πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Με το φακό του Πάλλομαρ, οι φωτογραφίες θα μπορούσαν να αποκαλύπτουν μέσα σε δυο ώρων έκθεση στο αστρικό φως, όσα αποκαλύπτει μέσα σε 4 ή 5 ώρες το κάτοπτρο του θρους Ουίλσον.

Όταν νυκτώνη, κανένα εργοστάσιο του κόσμου δεν παρουσιάζει την κίνηση του Πάλλομαρ. Άλλοι ειδικοί αστροφυσικοί, όπως ο δρ. Εντβιν Χάμπλ και ο δρ. Μίλτον Χούμασον συγκεντρώνουν την προσοχή τους στα μακρυνότερα νεφελώ-

ματα για να έπαληθεύσουν τη θεωρία ότι το Σύμπαν επεκτείνεται όπως η σαπουνόφουσα, ώστε η ακτινοβολία του διπλασιάζεται κάθε 1800 εκατομ. χρόνια. Άλλοι αστρονόμοι μελετούν αδιάκοπα τα άστρα που σπινθηροβολούν και χάνονται ρυθμικά, ή τα διπλά άστρα, ή τα νεφελώματα.

Υπάρχουν τόσο πολλοί ειδικοί αστρονόμοι στην Πασαντένα, που δεν είναι εύκολο να βρουν σειρά για να κοιτάξουν τον έναστρο ουρανό από το γιγάντιο άστεροσκοπείο. Και οι ξένοι επιστήμονες που έχουν τρέξει για αυτό το σκοπό στην Καλλιφόρνια, δεν είναι λιγότεροι από τους Αμερικανούς. Ο ουράνιος θόλος έμαγνητισε τον άνθρωπο από την κούνια του και εξακολουθεί να τον μαγνητίζει ακόμη. Και ο άνθρωπος οφείλει ευγνωμοσύνη στα άστρα, γιατί αυτά ωδήγησαν τους τρεις μάγους στη Φάτνη της Βηθλεέμ και αυτά οδηγούν τους ναυτικούς μέσα στις άπεραντες θάλασσες να βρίσκουν μέσα στα σκότη το δρόμο τους.

ΣΚΕΨΕΙΣ

*** Όταν ο Θεός μας ζητεί θυσίες που μας στοιχίζουν, θα έπρεπε να είμαστε υπερήφανοι, όπως ένα παιδί στο οποίο έμπιστεύεται ο πατέρας ένα δύσκολο καθήκον.

*** Πρέπει να ξεύρουμε να υποφέρουμε και να προσπαθούμε να μη υποφέρουν οι άλλοι.

*** Αν αγαπήσουμε τον Θεό θα γίνουμε παιδιά του Θεού, αν αγαπήσουμε τη γη, θα προσκολληθούμε σ' αυτήν.

*** Αν δεν κατέχετε την πνευματική ζωή, δεν μπορείτε να την μεταδώσετε σε κανένα.

*** Να λές το κακό είναι ένας τρόπος να το κάνης. Τα κακά λόγια είναι κακές πράξεις.

*** Είμαστε προωρισμένοι για μιαν απόλυτη ευτυχία για αυτό δεν είμεθα ποτέ τελείως ικανοποιημένοι εδώ στη γη, όπου η ευτυχία δεν είναι τελεία.

*** Εά αγαπάτε τη ζωή, μη σπαταλάτε τον καιρό σας, γιατί η ζωή είναι ύψιστη με τον Ιστό του.

*** Συχνά αισθανόμαστε τον Κύριο πιο κοντά μας όταν πονούμε παρά όταν ευτυχούμε. Ο πατέρας χαϊδεύει πιο πολύ το παιδί που υποφέρει παρά εκείνο που είναι καλά.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΜΑΣ ΦΙΛΟΥΣ

Η ΦΑΤΝΗ

Ο Γιωργάκης εί'ν' ένα αγοράκι 6 χρονώ με

ξανθές μπούκλες, μεγάλα καστανά μάτια γεμάτα άπορία, ρόδινο στόμα και χεράκια παχουλά. Δεν έχει πατέρα ούτε μητέρα. Η δεσποινίς τον ντύνει, ή δεσποινίς του μαθαίνει να βγάξη το καπέλλο του όταν χαιρετά, ή δεσποινίς τον περιποιείται. Μά ο Γιωργάκης αγαπάει πιο πολύ το νομό του, που τον διασκεδάσει, που τον έχει χαϊδεμένο, του λέει παραμύθια και ιστορίες και του φτιάχνει χάρτινα αεροπλάνα και καράβια.

Ο Γιωργάκης κοιτάζει από τη μι-σάνοιχη πόρτα του γραφείου του νονού του. Τί καλά! Δεν είναι μέσα κανείς ξένος. Τρέχει και ρίχνεται στην άγκαλιά του νονού, αστράφτοντας μέσα στα καινούργια ρούχα, τα καινούργια παπούτσια, το καινούργιο πανωφόρι και μπερέ που του αγόρασε ο νονός.

Ο νονός κάθεται στο ντιβάνι του γραφείου και παίρνει στην άγκαλιά του το Γιωργάκη.

— Πώς τὰ πέρασες τὸ πρωί; ρωτάει ο νονός με τη σοβαρή, γλυκιά φωνή του, που τόσο άρέσει στο Γιωργάκη.

— Παίξαμε πατίνι με τὸ Γιαννάκη. Μοῦ εἶπε πὼς τοῦ φτιάξαν σπῖτι του μιὰ φάτνη. Ξέρεις τί εἶναι φάτνη νονέ;

Ο νονός κουνάει τὸ κεφάλι. Χωρίς άλλο ξέρεi τί εἶναι φάτνη.

— Θὰ μοῦ φτιάξης κι' ἐσὺ μιὰ φάτνη, νονέ;

Τὰ καστὰνὰ μάτια στηλώνονται με τὴν λαχτάρα στὸ πρόσωπο τοῦ νονού, σὰ νὰ κρέμεται ὅλος ὁ κόσμος ἀπὸ τὴν ἀπάντησή του. Καὶ κα-

θὼς ὁ νονὸς δὲν ἀποκρίνεται με μιὰς, ὁ Γιωργάκης συνεχίζει σὰ νὰ δνειρεύεται.

— Εἶναι τόσο ὁμορφὴ ἡ φάτνη, νονέ, με τὰ χιόνια ὀλόγυρά της, τὰ ρόδινα κεριά, τοὺς βοσκὸς καὶ τ' ἀρνάκια, τὸ γαῖδουράκι καὶ τὸν Ἅγιον Ἰωσήφ...

Ἡ φωνίτσα τοῦ τρέμει ἀπὸ τὴ λαχτάρα. Καὶ ὁ νονός, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ χαλάσῃ τὴν καρδιά τοῦ Γιωργάκη, τοῦ λέει:

— Μὰ δὲν ξέρω ἐγὼ, νὰ φτιάσω φάτνη, Γιωργάκη μου. Πέστο στὴν Κατερίνα νὰ σοῦ φιάξῃ.

— Μὰ ἐσὺ νονέ, εἶσαι σοφός. Πάντα τὸ λέει ἡ Κατερίνα.

Κι' ὁ Γιωργάκης ρίχνει μιὰ ματιὰ γεμάτη θαυμασμὸ στὶς πελώριες ψηλὲς βιβλιοθήκες, ποὺ τριγυρίζουν τοὺς τοίχους, γεμάτες ὁμορφοδεμένα βιβλία, ποὺ τὸ περὶ τοὺς γυαλίζει μέσ' ἀπὸ τὰ τζάμια.

— Δὲν ξέρεις νὰ φτιάξεις βουνὰ με χαρτόνια, νονέ;

Δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ τὸ ἀρνηθῇ αὐτὸ ὁ νονός. Τοῦ ἔχει φτιάξει τόσα βουνὰ τοῦ Γιωργάκη, πράσινα, με δένδρα καὶ με σπῖτια στὶς πλαγιές.

— Δὲν τὴν ξέρεις τὴν ἱστορία τοῦ Χριστοῦλη, νονέ;

— Δὲν τὴν ξέρω πιά καὶ τόσο καλά, ὁμολογεῖ ὁ νονός ταραγμένος.

— Ἀχ! Τί κρίμα! Λέει ὁ Γιωργάκης, γεμάτος ἀπορία ποὺ ὁ σοφός νονός τοῦ δὲν ξέρεi καλὰ τὴν ἱστορία τοῦ Χριστοῦλη. Καὶ προσθέτει:

— Θέλεις νὰ σοῦ τὴ μάθω τὴν ἱστορία τοῦ Χριστοῦλη, νονέ, γιὰ νὰ μοῦ φτιάξης μιὰν ὁμορφὴ φάτνη;

— Μὰ δὲν ἔχω καιρό, σήμερα, μικρό μου.

Ο Γιωργάκης εἶναι ἑτοιμὸς νὰ κλάψῃ.

— Ο Γιαννάκης εἶπε πὼς ὁ πατέρας τοῦ καὶ ἡ μητέρα τοῦ τοῦ φτιά-

Η ΓΩΝΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Δέκα τρόποι για να φυλάξετε το παιδί σας γερό

Τοῦ γιατροῦ Ε. Τ. Wilkes

Ἄν ἀκολουθήσετε, ἀγαπητὴ μητέρα, τὶς παρακάτω δέκα ὑποδείξεις, πολλὲς ἀρρώστειες θ' ἀποφύγουν τὰ παιδιὰ σας καὶ πολὺ πιὸ χαρούμενα κι' εὐτυχισμένα θὰ εἶναι.

1. Προφυλάσσε τα ἀπὸ τὰ δυστυχήματα πού μποροῦν νὰ ἀποφευχθοῦν. — Κάθε χρόνος, χιλιάδες παιδιὰ σακατεύονται ἢ πεθαίνουν ἐπειδὴ οἱ γονεῖς ἀφήνουν ἐκθετα μέσα στὸ σπῖτι φάρμακα πού εἶναι δηλητήρια. Αὐτὸ ἰσχύει ἐπίσης γιὰ τὰ καλλυντικά, τὰ βερνίκια τῶν παπουτσιῶν καὶ τὰ ὑγρά καθαριότητος πού πρέπει νὰ φυλάσσονται σὲ μέση ὅπου νὰ μὴ μπορῇ νὰ τὰ φθάσῃ τὸ παιδί. Ἄλλα πράγματα, πού πρέπει νὰ προσέχη ἡ μητέρα καὶ γενικά οἱ μεγάλοι, εἶναι νὰ μὴ μένουν ἀνοικτὲς εἶναι οἱ παραμάνες, ὁ διακόπτης τοῦ γκαζιοῦ ἢ ἡ ἡ σόμπα, καὶ νὰ μὴ μένῃ μόνο του τὸ παιδί μπροστὰ στὸ ἀνοικτὸ παράθυρο ἢ στὴ σκάλα.

2. Μὲ τὴν παραμικρὴ ἐνδειξὴ ἀρρώστειας ἢ πυρετοῦ, βάλτε τὸ παιδί σας στὸ κρεβάτι καὶ μὴ τὸ σηκώνετε ἂν δὲν γίνῃ καλά. — Ἄν οἱ γονεῖς ἐφαρμόσουν αὐτὴ τὴ συνήθεια ἀπὸ τὴ βρεφικὴ ἡλικία τοῦ παιδιοῦ, τὰ ἀπλὰ κρυολογήματα δὲν θὰ ἐξελίσσονται σὲ πνευμονία, ἢ καταρροὴ τῶν αὐτιῶν δὲν θὰ καταλήγῃ σὲ σοβαρὲς περιπλοκὲς καὶ σὲ κώφωση καὶ θὰ ἀποφεύγονται πολλὲς ἀνάλογες περιπλοκὲς.

3. Μὴ δίνετε μεγάλη σημασία στὴ διαφορά πού παρουσιάζει τὸ παιδί σας, ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν, τὸ ὕψος ἢ τὸ βάρος, ἀπὸ ἐκεῖνα πού νομίζετε πὼς ἔπρεπε νὰ ἔχῃ. — Τὸ παιδί μπορεῖ νὰ ἀναπτύσσεται

σύμφωνα μὲ τὴν ἰδιαίτερη κατασκευὴ καὶ τὴν κληρονομικότητά του, πάνω σὲ κανονικὴ καὶ ὑγιᾶ γραμμὴ. Μερικοὶ γονεῖς ὅσῳ, ἰδιαίτερα οἱ μητέρες, συγκρίνουν ἀδιάκοπα τὸ παιδί τους, μὲ ἄλλα παιδιὰ τῆς ἴδιας ἡλικίας μὲ τὸ δικό τους, πού εἶναι βαρύτερα καὶ ψηλότερα. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ στὸ παιδί ἕνα συναίσθημα κατωτερότητος καὶ νὰ ἐπηρεάσῃ ἄσχημα τὴν προσωπικότητα καὶ τὴν ἀνάπτυξή του. Ἄν νομίζετε πὼς δὲν ἔχει κανονικὸ βάρος, συμβουλευθεῖτε τὸ γιατρὸ κι' ἀκολουθήσετε τὶς ὁδηγίες του.

4. Μὴ δίνετε στὸ παιδί σας καθαρκτικό. — Πολλὰ παιδιὰ εἶναι γερά κι' εὐτυχισμένα καὶ μεγαλώνουν κανονικά μὲ μικρὲς ἀνωμαλίες στὶς κενώσεις. Σὲ τέτοια περίπτωση, μία ἀλλαγὴ στὴ διαίτα εἶναι ἀρκετὴ, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη καθαρκτικοῦ. Καὶ κάτι σημαντικὸ: Ὅταν πονῇ ἡ κοιλία τοῦ παιδιοῦ, προσέχετε ἰδιαίτερα νὰ μὴν τοῦ δώσετε καθαρκτικὸ χωρὶς τὴ συμβουλὴ τοῦ γιατροῦ, γιατί ἴσως νὰ ἔχῃ σκωληκοειδίτιδα, ὅποτε τὸ καθαρκτικὸ ἀπαγορεύεται.

5. Ντύνετε λογικὰ τὸ παιδί. — Πολλὲς μητέρες ἀνησυχοῦν μήπως κρυολογήσῃ τὸ παιδί τους καὶ φθάνουν στὸ ἀντίθετο ἀποτέλεσμα. Παραντύνουν τὸ παιδί, πού ἰδρώνει, δὲν ἔχει ἐπαρκὴ ἀερισμὸ τοῦ δέρματος καὶ ἔτσι κρυολογεῖ. Καλὸς κανόνας εἶναι νὰ ντύνετε τὸ παιδί σας ὅσο ζεστὰ ἢ δροσερὰ θέλετε νὰ ντυθῇτε κι' ἐσεῖς.

6. Συμβουλευθεῖτε μονάχα τὸ γιατρὸ σας γιὰ τὴν θεραπεία τοῦ παιδιοῦ. — Οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς εἶναι πρόθυ-

μοι νὰ δίνουν πολλὲς, ἀλλὰ συχνὰ κακές, συμβουλὲς σχετικὰ μὲ τὴν ὑγεία τοῦ παιδιοῦ, χωρὶς νὰ ἔχουν ἰδέα γιὰ τοὺς παράγοντες πού πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψη. Ἐτσι τὸ παιδί διατρέχει τὸν κίνδυνον καὶ νὰ ὑποστῇ βλαβερὴ θεραπεία καὶ νὰ παραμεληθῇ σὲ μιὰν ἀδιαθεσίᾳ ἢ μιὰν ἀρρώστεια πού ἀπαιτεῖ ἐμπειρὴ καὶ εἰδικὴ ἱατρικὴ φροντίδα. Ἄν χρειάζεται εἰδικὸς γιατρός γιὰ τὸ παιδί σας, μὴν τὸν καλέσετε χωρὶς νὰ τὸ ξέρῃ ὁ γιατρός σας καὶ χωρὶς νὰ δώσῃ τὴ συγκατάθεσή του. Γιατὶ αὐτὸς γνωρίζει ποῖος εἶναι ὁ καλύτερος γιατρός γιὰ τὶς ἰδιαίτερες ἀνάγκες τοῦ παιδιοῦ καὶ μπορεῖ νὰ τοῦ δώσῃ χρήσιμες πληροφορίες.

7. Μὴ φοβερίζετε τὸ παιδί σας ὅτι θὰ φωνάξετε τὸν γιατρὸ ἢ θὰ τὸ πάτε στὸ νοσοκομεῖο. — Εἶναι ν' ἀπορῇ κανεὶς ὅταν μάθῃ πόσες ἔξυπνες μητέρες τὸ κάνουν αὐτό. Ἀλλὰ καμιά φορὰ μπορεῖ νὰ εἶναι γιὰ τὸ παιδί ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου νὰ πάῃ στὸ νοσοκομεῖο καὶ ὁ φόβος μπορεῖ νὰ ἐπηρεάσῃ σοβαρὰ τὸ ἡθικὸ τοῦ παιδιοῦ πού εἶναι τόσο σημαντικὸ γιὰ τὴν ἀνάρρωσή του. Σὲ μιὰ τέτοια περίπτωση ὁ γιατρός ἔχει τὸ πρόσκομμα τοῦ χειρισμοῦ ἐνὸς ἀναθρεμμένου μὲ φόβο παιδιοῦ.

8. Μὴν ἐκθέσετε τὶς οἰκογενειακὲς διαφωνίες μπροστὰ στὸ παιδί. — Αὐτὸ ἰσχύει ὄχι μόνο γιὰ τὶς γνώμες ὅσον ἀφορᾷ τὴν πειθαρχία καὶ τὴν ἀνατροφή τοῦ παιδιοῦ ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ προσωπικὰ ζητήματα τῶν μεγάλων πού δὲν τὸ ἀφοροῦν. Οἱ διαφωνίες καὶ οἱ συγκρούσεις γεννοῦν στὸ παιδί τὸ αἰσθημα ὅτι δὲν ἔχει ἀσφάλεια καὶ τὸ κάνουν νὰ σχηματίσῃ ἐσφαλμένη εἰκόνα τῆς ἀγάπης πού μπορεῖ συχνὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ παιδί νὰ πάρῃ ἀργότερα σωστὴ στάση ἀπέναντι τοῦ γάμου.

9. Ἄν τὸ παιδί σας ὑποφέρῃ ἀπὸ καποῖαν ἀναπηρία μεταχειριστεῖτε το σὰ νὰ ἦταν κανονικὸς ἀνθρωπος καὶ μὴ τοῦ θυμίζετε μὲ τὴ στάση σας τὸ ἐλάττωμά του. — Τὸ σπουδαιότερο πού μπορεῖ νὰ κάνῃ ἡ μητέρα καὶ γενικά οἱ γονεῖς εἶ-

ναι νὰ βοηθήσουν τὸ παιδί νὰ πάρῃ ὑγιᾶ στάση ἀπέναντι τῆς ζωῆς. Μάθετέ το νὰ χρησιμοποιήσῃ ὅσο καλύτερα μπορεῖ τὶς δυνάμεις καὶ τὶς δυνατότητές του γιὰ νὰ μὴ μεγαλώσῃ μπροστὰ στὰ μάτια του τὸ ἐμπόδιό του. Ἀντίθετα, τὸ παιδί καταλαβαίνει πὼς πολλὰ μπορεῖ νὰ κάνῃ στὸν κόσμον καὶ πολλὰ θαυμαστὰ πράγματα μπορεῖ νὰ ἐξερευνήσῃ μέσα στὰ ὅρια τῶν δυνατοτήτων του. Κάνετε ὅ,τι μπορεῖτε γιὰ νὰ κάνετε τὸ παιδί νὰ αἰσθανθῇ ὅτι ἔχει ἀσφάλεια καὶ εἶναι χρήσιμο.

10. Μὴν κάνετε μεγάλη συζήτηση γιὰ τὴν ὀρεξὴ τοῦ παιδιοῦ σας. — Πολλὲς μητέρες σχολιάζουν τὸ ζήτημα τοῦ φαγητοῦ, ὥστε τὸ παιδί δημιουργεῖ τὴν ἐντύπωση ὅτι κάποια ἀνταρσία περιμένουν κανονικά οἱ μεγάλοι ἀπ' αὐτό. Ἐτσι, ἀρχίζει ἡ καθημερινὴ μάχη τοῦ φαγητοῦ, πού μπορεῖ νὰ κρατήσῃ χρόνια. Ἄν προσφέρετε στὰ παιδιὰ ἀρκετὴ ποικιλία καὶ ἂν τὰ ἀφήσετε ἐλεύθερα στὴν ἐκλογή, θὰ τρώνε πάντα ἀρκετὰ γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὶς ἀνάγκες τους. Ἀλλ' ἂν εἶναι ἀρρωστα ἢ ἔχουν μολυσμένες ἐκβλαστῆσεις ἢ ἀναίμια ἢ τίποτε ἄλλο, τότε πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ συμβουλὴ τοῦ γιατροῦ.

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

— Θὰ ἔχετε ἐξασφάλισιν μιὰ σεβαστὴ περιουσία, ἔλεγαν μιὰ μέρα σ' ἕνα περίφημο δικηγόρο.

— Ἐγώ, ἀπάντησεν αὐτός, ἔχω μερικὲς οικονομίες στὴν πατρίδα μου, καὶ ἐκεῖ θὰ πάω νὰ ζήσῳ τὶς τελευταῖες μου μέρες.

— Μιλᾷτε σεῖς γιὰ μικρὲς οικονομίες, ὕστερα ἀπὸ τόσες ἐπιτυχίες πού εἶχατε; Δὲν κερδίσατε ὅλες τὶς δίκες; Ὁ πλούτος κύλισε στὰ πόδια σας, δὲν εἶχατε παρὰ νὰ σκύψετε γιὰ νὰ μαζέψετε τὸ χρυσάφι του.

— Ἐχετε δίκαιο, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ... σκύψω.

Μ.

Τα προβλήματα της γυναίκας

Οι δυσκολίες είναι για τους ανθρώπους

Υπό Charles B. Roth, Ψυχολόγου

ΣΕ ΜΙΑ συντροφιά, συνάντησα δυο γνωστές μου. Η μία αποπνέει την αισιοδοξία τόν ένθουςιασμό και τη χαρά της ζωής. Η άλλη είναι άπαισιόδοξη, χρόνια παραπονιάρικη.

Συνέπεσε να γνωρίζω τη ζωή και των δύο γυναικών. Η πρώτη έχει όσες δυσκολίες μπορείτε να φανταστείτε. Είναι χήρα. Εργάζεται σκληρά, έχει πέντε παιδιά. Κάθε τόσο τα παιδιά της περνούν δυσκολίες. Αρρώστησαν σ' αρκετά συχνά διαστήματα. Πριν από λίγους μήνες εκάηκε το σπίτι της. Έχει πολλές στενοχώριες, αλλά ποτέ δεν σ' αφήνει με τον τρόπο της να το φανταστείτε.

Η άλλη γυναίκα περνά πολύ διαφορετική ζωή. Ο άνδρας της έχει σπουδαία δουλειά. Υποφέρει τη γυναίκα του ως εκεί που δεν παίρνει. Δεν έχουν παιδιά. Ζει σ' ένα μεγάλο σπίτι, με τρεις υπηρέτες, έχει δικό της αυτοκίνητο και κάνει κάθε χρόνο μεγάλη ταξίδια. Άλλα όπως μου είπε, την έχουν τσακίσει οι αναποδιές. Είναι τόσο δύσκολο να τα βγάλει κανείς πέρα με τις υπηρέτριες. Η υγεία της δεν είναι διόλου καλή. Θέλει να πάει στην Ευρώπη, αλλά το ταξίδι είναι σωστό πρόβλημα. Όταν ξφυγα, εκείνο το βράδυ από τη συντροφιά, θαύμασα το θάρρος της μιας γυναίκας και την αδυναμία της άλλης.

Ο καθένας μας συναντά δυσκολίες, δυσκολίες κάθε λογής. Μία γυναίκα υπερνικά τις δικές της, ενώ μία άλλη συντρίβεται απ' αυτές. Υπάρχει κανένα πρακτικό μυστικό που να βοηθή τη γυναίκα να παρουσιάζεται ισχυρότερη από κάθε δυσκολία που μπορεί να παρουσιασθεί στη ζωή της;

Νομίζω πως υπάρχει ή δυνατότης να αντιμετωπίζονται όχι μονάχα ήθικα, με την πίστη στο Θεό, οι δυσκολίες, οι καταδρομές της τύχης και οι αναποδιές, αλλά και πρακτικά. Λίγοι άπλοϊ κανόνες είναι αρκετοί:

Πρώτον: Μη στενοχωριέστε για τα μικροπράγματα

Μια γνώσή μου, δημιουργούσε κάθε λογής δυσκολία για τον εαυτό της, φανταζόμενη ότι είχε καρκίνο. Πήγαινε τακτικά, μια φορά κάθε χρόνο, στην κλινική, όπου την έβεβαίωσαν πως δεν είχε τίποτα. Στενοχωρούσε τον εαυτό της, τον άν-

δρα της, τους φίλους της. Έπειτα ήρθε ή πραγματική δυστυχία. Έχασε τον άνδρα της και υποχρεώθηκε να εργασθ. Μου είπε λοιπόν μια μέρα ότι μόλις τότε άντελήφθηκε πόσο άνοητη ήταν άλλοτε. Τώρα που αντιμετώπιζε πραγματικές δυσκολίες είδε πόσο κουτή ήτανε που στενοχωριόταν άλλοτε με μικροπράγματα. Τα φανταστικά της προβλήματα έφυγαν από τη μέση και εύτυχως μπόρεσε να αντιμετωπίσει με έπιτυχία τα πραγματικά προβλήματα.

Μια άλλη γυναίκα συγκέντρωνε όλη της την προσοχή στα έξοδα του σπιτιού και στενοχωριόταν για το παραμικρό. Παρέλειπε όμως να δώσει αρκετή προσοχή στην κόρη της, που την είχε μεγάλη ανάγκη. Χρειάστηκε ολόκληρη οικογενειακή τραγωδία για να φέρη τη γυναίκα αυτή στα λογικά της και ν' αντιληφθ. Πόση αξία έχει ο καγόνας: μη στενοχωριέστε για τα μικροπράγματα.

Δεύτερον: Γράψτε στο χαρτί τις δυσκολίες σας

Πολλοί άνθρωποι στενοχωριούνται για πράγματα τόσο άδριαστα, και δεν είναι σ' θέση να πούνε τί ακριβώς τους βασανίζει και τους στενοχωρεί. Ήρθε κάποτε να μ' επισκεφθ. στο γραφείο μου μια γυναίκα και μου ανέφερε πως είχε μεγάλες δυσκολίες και στενοχώριες. Όταν τη ρώτησα ποιές ήταν οι δυσκολίες της, μου αποκρίθηκε:

- Τα παιδιά μου.
- Τι συμβαίνει με τα παιδιά σας;
- Δεν ξέρω. Μου φαίνεται πως δεν είναι καλά.

Η γυναίκα αυτή, είχε διαβάσει αρκετά πράγματα για την παιδική έγκληματικότητα, και της γεννήθηκε ή ιδέα πως τα παιδιά της έκινδυνευαν. Και όμως δεν υπήρχε ούτε το παραμικρό στοιχείο, που να δικαιολογή την αντίληψή της αυτή. Της έδωσα χαρτί και μολύβι αλλά δεν μπόρεσε να γράψ. τίποτα συγκεκριμένο.

Στις τρεις περιπτώσεις από τις πέντε που ζήτησα από τις γυναίκες που μ' επισκέπτονται να περιγράψουν τις δυσκολίες τους, ωμολόγησαν ότι δεν αντιμετώπιζαν κανένα πραγματικό πρόβλημα.

«Οποια κι' αν είναι ή στενοχώρια σας, οικονομική, συζυγική, στενοχώρια για την υγεία σας, για τα φιλικά σας πρόσωπα ή τα πεθερικά, σας, καθήσετε και σημειώσε-

τέ τις καθαρά. Στην κορυφή του χαρτιού γράψτε: «Οι δυσκολίες μου». Κι' απαριθμήστε τις μία, μία.

Αυτό σ' βοηθεί να καταπολεμήσετε όχι έναν άορατο εχρό, αλλά ένα εμπόδιο συγκεκριμένο. Αν το πρόβλημά σας είναι οικονομικό, αποφασίστε πως θα το λύσετε, π.χ.: τόσα έξοδα το μήνα, τόσα έξοδα, τόσες προοπτικές. Είναι καταπληκτικό το πως φεύγουν οι δυσκολίες όταν τις εξετάσετε μ' αυτό τον τρόπο.

Τρίτον: Όταν αποφασίσετε να κάνετε κάτι, ενεργήστε!

Ο κανόνας αυτός είναι ίσως ο δυσκολώτερος για πολλές γυναίκες. Δεν τους αρέσει ν' αντιμετωπίζουν την πραγματικότητα. Άλλ' αν θέλουν να υπερνικήσουν τις δυσκολίες, μονάχα αντιμετωπίζοντας την πραγματικότητα θα το κατορθώσουν.

Πριν από λίγον καιρό, μια γυναίκα μου είπε πως για ν' απαλλαγ. από τη δύσκολη θέση όπου βρισκόταν, ήξερε τί έπρεπε να κάνει: να πη στον άνθρωπο που της ήταν ένοχλητικός ότι δεν ήθελε να τον ξαναδ. ή.

- Και γιατί δεν το έλετε: ρώτησα.
- Δεν μπορώ.
- Γιατί δεν μπορείτε;
- Δε θέλω.
- Προτιμάτε να υποφέρετε παρά να κάνετε αυτό που πρέπει — αυτό έννοείτε;
- Νομίζω, απήντησε κουρασμένη.

Πολλ. λίγες ελπίδες υπάρχουν για ν' απαλλαγ. από τη στενοχώρια της αυτή ή κυρία. Άλλ' αν έσεις θελήσετε να αντιμετωπίσετε τα γεγονότα, υπάρχουν πολλές για να ήσυχάσετε.

Μια άλλη αντιλαμβανόταν ολόκαθαρά πως αν έκανε όρισμένες μεταβολές στην έπιχειρήσή της, υπήρχαν πολλές ελπίδες να έπιτύχ. Άλλ' αυτή ανέβαλε τη μεταβολή από μήνα σε μήνα, κι' έχανε κάθε μέρα χρήματα. Μια τέτοια γυναίκα θα έχη πάντα άλυτες τις δυσκολίες της ζωής της.

Τέταρτον: καλλιεργήστε ένα ύγιες ενδιαφέρον για τη ζωή

Είναι τόσο εύκολο για κάθε μια ν' αφήσει τις δυσκολίες της ζωής να την πλημμυρίσουν έτσι, που να αποκλείουν τη χαρά. Γνωρίζω μια γυναίκα που στενοχωριότανε τόσο πολύ για τα χρήματα, ώστε έχεσε και πως να χαμογελά. Μια άλλη άφησε να σπάσουν οι σχέσεις της με την οικογένειά της — στην πραγματικότητα με όλους τους ανθρώπους — μόνο και μόνο έ. αιτίας ενός καυγά που είχε με μια γειτόνισσα.

Όταν συλλογίζω τις γυναίκες αυτές, το πως σπαταλούν τις ημέρες τους μ' άνωφελες στενοχώριες, φαγομάρες και

δυστυχία, μου έρχεται στο νο. ή καλύτερα προσαρμοσμένη γυναίκα που έχω γνωρίσει στη ζωή μου.

Όταν ήταν περίπου είκοσι χρονώ, μια συμπαθητικώτατη σύζυγος με δυο ωραία παιδιά, έπαθε ένα σοβαρό δυστύχημα, που την άφησε παράλυτη για όλη της τη ζωή, από τη μέση και κάτω. Έπειτα από λίγους μήνες, ο άνδρας της βρήκε πως δεν μπορούσε να έχη γυναίκα του μ. αν άν. πειρη και τη χώρισε. Εκείνη πήρε το δυστύχημα με γενναιότητα. Μετακόμισε σ' ένα μικρό σπίτι κοντά στο κ. ήμα όπου ζούσαν οι γονείς της και κατώρθωσε, μέσα στα δεκαέντε χρόνια που ακολούθησαν, να ζήση θαυμάσια.

Στην κάθε συντροφιά είναι ο πιο χαρούμενος και ευχάριστος άνθρωπος της παρέας και πάντα έχει να πη μια καλή κουβέντα για τον καθένα. Όταν είναι κανείς μαζί της, ξεχνά πως είναι ά. άπηρη και έχει τόσες δυστυχίες αλλά το πιο παράξενο είναι που ξεχνά πως έχει δυστυχίες και ο ίδιος. «Όταν έχω στενοχώριες τρέχω και τις λέω στη Μαίρη, και μου φεύγουν με μιας. Είναι καταπληκτικό!» Έτσι έλεγε μια φίλη της. Στο μεταξύ, ή Μαίρη βρήκε τον καιρό να γράψ. ένα βιβλίο, να κρατά πυκνή άλληλογραφία με είκοσι έ. ως τριάντα πρόσωπα σ' όλο τον κόσμο και να διατηρή πάντα τριγύρω της την οικογένειά της εύτυχισμένη και χαρούμενη.

Κι' αυτό το κατώρθωσε γιατί δεν άφησε τις στενοχώριες να αλλάξουν την αντίληψή της για τη ζωή.

Τέλος: Μάθετε ν' αποφεύγετε όσα επρόκαλεσαν αρχικά τις δυσκολίες σας

Είναι καταπληκτικό αλήθεια το πως πολλές γυναίκες βασανίζονται αδιάκοπα με την ίδια αναποδιά. Η δυσκολία της Ιωάννας π.χ. είναι τα χ. ήματα. Ξοδεύει περισσότερα από όσα έχει.

Μέσα στα δέκα τελευταία χρόνια, πέ. ρασε πάνω από δώδεκα οικονομικές φουρτούνες. Αν όμως αποφάσιζε να μη ξοδεύ. το δεκάρικο παρά μονάχα όταν το έχη, δεν θα είχε αυτές τις φοβερές στενοχώριες. Αν είσθε φρόνιμη, δεν θα το κάνετε αυτό το λάθος. Θ' αποφεύγετε τις συνθήκες και τους όρους που προκάλεσαν την αρχική σας δυσκολία. Και τότε θα είσθε περίφημη.

Από όσα σ' είπα προηγουμένως, θα καταλάβετε ασφαλώς πως οι στενοχώριες είναι για τους ανθρώπους και ότι ή υπερνίκηση των εμποδίων δεν είναι ά. λυτο πρόβλημα. Στην πραγματικότητα είναι ά. πλο πρόβλημα. Γιατί μπορείτε να υπερνικήσετε όλα τα εμπόδια, να αντιμετωπίσετε όλες σας τις δυσκολίες, από τη στιγμή που θ' αποφασίσετε να το κάνετε!

«Έχετε καλεσμένους;

Τώρα τα Χριστούγεννα και γενικά στις γιορτές, πολλά σπίτια βρίσκουν την ευκαιρία να δεχθούν τους οικογενειακούς των φίλους σε τραπέζι.

Δε φθάνει όμως να έχη η οικοδέσποινα το σπίτι της άφογα περιποιημένο και να έχη έτοιμηση τα καλύτερα φαγητά και γλυκά. Πρέπει και να μπορέη να κάνη τους καλεσμένους της να αισθάνονται πως βρίσκονται σά στο σπίτι τους. Κι' αυτό μπορεί να το κατορθώση δημιουργώντας την κατάλληλη ατμόσφαιρα, ζωηρεύοντας την κουβέντα, λέγοντας ένα καλό λόγο, κάνοντας μια σωστή και απρόσωπη παρατήρηση όταν αναφέρονται τρίτα πρόσωπα.

Όταν όμως το γεῦμα δεν είναι επίσημο, όπως συμβαίνει στις περισσότερες περιπτώσεις, παρουσιάζεται συχνά μια άνωμαλία. Οί καλεσμένοι περνούν στην τραπεζαρία και δεν ξέρουν πού να καθήσουν. Πούος πρέπει να πάρη την τιμητική θέση πλάι στον οικοδεσπότη και πλάι στην οικοδέσποινα;

Ο απλούστερος τρόπος για να βγῇ η οικοδέσποινα από τη δύσκολη θέση, είναι να περάση πρώτη στην τραπεζαρία, να σταθῇ μπροστά στην καρέκλα της και να υποδείξη με φιλικό χαμόγελο στους καλεσμένους τη θέση τους. Μπορεί να πῇ. «Έρχεσθε, κύριε καθηγητά, ἐδῶ, δεξιά μου. Κι' ἐσείς κυρία Χαρισιάδου, δεξιά στον ἄνδρα μου. Ἡ Μαρία ἔπειτα ἀπὸ τὸν κ. καθηγητή».

Γιὰ νὰ δοθοῦν ὅλες αὐτὲς οἱ ὁδηγίες δὲν χρειάζεται περισσότερος ἀπὸ ἐνὸς λεπτοῦ χρόνος, ἀλλὰ ἡ οικοδέσποινα ἀναδεικνύεται στὸ ὕψος τῆς καὶ οἱ καλεσμένοι βγαίνουν ἀπὸ μιὰ δύσκολη θέση.

Ὁ πατέρας τοῦ Γραμματοσήμου

[Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 3681]

τῇ μεγαλύτερῃ ἡμερίδᾳ τῆς Φιλαδέλφειας καὶ κατάρθωσε, παίρνοντας μὲ τὸ μέρος τῆς ἑνα συντάκτη πού ὑπέγραφε «Ὁ αἰσιόδοξος» νὰ πείσῃ τὸν ἀρχισυντάκτη νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς φυματιώσεως. Ἡ ἡμερίδα ἀνοίξε μεγάλη καμπάνια. Ἀρχισαν νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ Χριστουγεννιάτικο γραμματόσημο οἱ θρησκευτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἀρχηγοί. Ὅλοι ἀρχισαν ν' ἀγοράζον γραμματόσημα. Καὶ μέσα σὲ λίγες μέρες πούλησαν 30.000, πού ἐκάλυψαν τὸ ἔλλειμμα τῶν 300 δολλαρίων τοῦ παιδικοῦ σανατορίου.

Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐνθουσιάσθηκε καὶ ἔβαλε ὡς πρόγραμμα νὰ κυκλοφορήσῃ στὰ 1908 σ' ὅλη τὴν Ἀμερικὴ Χριστουγεννιάτικα γραμματόσημα. Τὸ κοινὸ ἀνταποκρίθηκε μὲ ἐνθουσιασμό.

Ἡ πώληση τὸν πρῶτο χρόνο ἀπέδωσε 135.000 δολλ. Τώρα ἔχει φθάσει τὰ 17.000.000 δολλ. πού διατίθενται ὅλα γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς φυματιώσεως.

Κάθε χρόνο, σχεδιαστές, καλλιτέχνες καὶ χιλιάδες ἐθελοντὲς ἐργάτες φτιάχνουν τὰ νέα Χριστουγεννιάτικα γραμματόσημα τῆς Ἀμερικῆς, πού τροφοδοτεῖ ἐπίσης τὸ Πουέρτο Ρίκο, τὴ Χαβάη, ἀκόμη καὶ τὴν ἀγγλικὴ Βερμούδα καὶ τὸ Νιουφάουντλαντ.

Ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ συλλογὲς γραμματῶν ἐνδιαφέρονται ἐξαιρετικὰ γιὰ τὰ Χριστουγεννιάτικα γραμματόσημα καὶ τὰ νέα τους σχέδια. Ἐνα μονάχα αὐθεντικὸ γραμματόσημο Χέλμπελ στοιχίζει 5 δολλάρια.

Τὸ κύριο γινώρισμα τοῦ Χριστουγεννιάτικου γραμματοσήμου εἶναι ὁ περίφημος διπλὸς σταυρὸς.

Ὅλα τὰ κράτη υιοθέτησαν σιγά, σιγά τὸ Χριστουγεννιάτικο γραμματόσημο τοῦ Ἀϊναρ Χέλμπελ, πού πέθανε στὰ 1927, ἀλλὰ ἔζησε ἀρκετὰ γιὰ νὰ δῇ ὅτι ἡ ἰδέα του συνετέλεσε νὰ κτισθοῦν σανατόρια καὶ ἀναρρωτήρια γιὰ τὰ παιδιά. Παρασημοφορήθηκε ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς τριῶν χωρῶν. Ὅταν πέθανε, 45 ἔθνη κυκλοφοροῦσαν Χριστουγεννιάτικα γραμματόσημα γιὰ νὰ πολεμήσουν τὸν κοινὸ ἐχθρό, σὲ μίαν ἀπὸ τίς μεγαλύτερες καὶ ὠραιότερες διευθετῆς κινήσεις τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀλλὰ ἡ μάχη δὲν ἐκερδήθηκε ἀκόμη. Ἡ φυματίωση ἂν καὶ ὑπεχώρησε θερρίζει. Ἀς εὐχηθοῦμε ὅτι θὰ φθάσουν καὶ μιὰ μέρα «Καλὰ Χριστούγεννα» ὅπου δὲν θὰ χρειάζονται πιά τὰ Χριστουγεννιάτικα γραμματόσημα, γιὰτὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃ οὔτε ἑνας φυματικός.

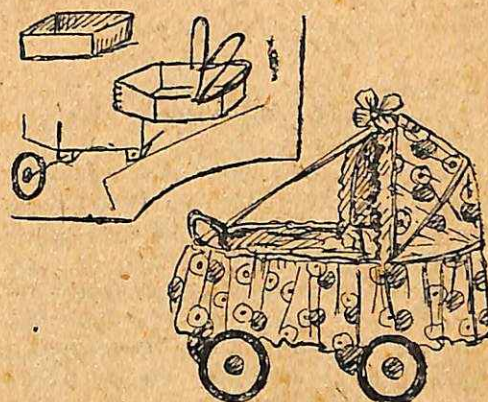
Στολίσετε τὸ Χριστουγεννιάτικο δέντρο τῶν παιδιῶν σας

Ἡ τρυφερὴ μητέρα, ἀπασχολεῖται σοβαρὰ μὲ τὴν εὐτυχία τῶν παιδιῶν τῆς. Ξέρει πὺς τὸ Χριστουγεννιάτικο Δέντρο πρέπει νὰ εἶναι ὠραῖο, νὰ γεμίσῃ ὄνειρο καὶ θάμπος τὴν ψυχὴ τους.

Οἱ παρακάτω ὑποδείξεις θὰ σὰς βοηθήσουν νὰ κρεμάσετε στὰ πράσινα κλαδιά του δωράκια, πού θὰ τὸ κάνουν ἀκόμα πιὸ γοητευτικὸ, καθὼς θὰ φαντάζονται ἀνάμεσα στὰ χρυσὰ καὶ τ' ἀναμμένα κεριά.

Νὰ πρῶτ' ἀπ' ὅλα τὸ ἀμαξάκι γιὰ τὸ κουκλάκι τῆς κορούλας σας. Γίνεται μ' ἑνὰ χαρτονένιο κουτί, πού οἱ γονιές του στρογγυλεύονται ἂν κοποῦν καὶ ραφοῦν, σχηματίζοντας ἑνὰ ὄβαλ. Ἐνα χονδρὸ σύρμα καὶ ρόδες ἀπὸ φελλὸ σχηματίζουν τὸ στήριγμα κι' ἑνα βολλάν ἀπὸ κλαδωτὴ ἢ λουλουδιαστὴ μουσελίνα τὸ στολίζει γύρω-γύρω. Τὸ ἐσωτερικὸ του στρώνεται μὲ τὴν ἴδια μουσελίνα. Ἡ κουκούλα σχηματίζεται μὲ δύο σύρματα στερεωμένα στὸ κουτί καὶ ἀνάλογο ντύσιμο. Μιὰ κορδέλλα ράβεται γερὰ στὴ μίαν ἄκρη καὶ δένεται σὲ φιόγγο στὴν κορυφὴ τῆς κουκούλας. Δὲν ἀπομένει πιά παρὰ ἡ κουκλίτσα. Μπορεῖτε νὰ τὴν πλαγιαίσετε σ' ἑνὰ μικροσκοπικὸ μαξιλαράκι μὲ δαντέλλες καὶ νὰ τὴ σκεπάσετε μ' ἑνα κομάτι μεταξωτό.

Ἄλλο ὠραῖο δῶρο εἶναι τὰ ἐξαρτήματα τῆς κούκλας. Ἐνα κουτί ὑποκαμίσου, ντυμένο μὲ ὠραῖο ὕφασμα, εἶναι ἡ θήκη. Ἀπὸ παλιὰ μακριὰ πέτοινα γάντια σας φιάξετε τὴ τσάντα τῆς κούκλας καὶ τὴ ζώνη τῆς. Καὶ ἀπὸ χρω-

ματιστὲς χάντρες τὸ κολλεῖ τῆς καὶ τὰ δύο τῆς βραχιόλια. Καταλαβαίνετε πόσο θὰ ἐνθουσιαστῇ ἡ μικρούλα σας.

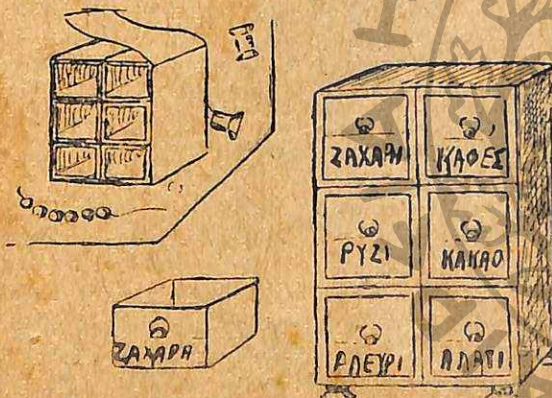
Δὲ θ' ἀφήσετε ὅμως παραπονεμένο καὶ τὸ ἀγοράκι σας, δὲν εἶν' ἔτσι; Φιάξετέ

τοῦ ἑνα μπασκάλικο μὲ κουτιά ἀπὸ σπέρτα. Ντύσετε γύρω-γύρω τὰ καπάκια τῶν κουτιῶν μὲ χαρτί. Τὸ κυρίως κουτί θὰ γίνῃ συρτάρι. Μιὰ χάντρα θὰ εἶναι τὸ χερούλι τοῦ κάθε συρταριοῦ, ραμμένη φυσικά. Δυὸ κοιμένες κου-

βορίστρες σχηματίζουν τὴ βάση. Καὶ μιὰ ἐπιγραφὴ θὰ δείχνῃ τὸ περιεχόμενον: Ζάχαρη, καφές, κακάο, ἀλάτι κλπ. Ἀλλὰ φυσικὰ δὲ θὰ γεμίσετε τὰ κουτιά μὲ ἀλάτι; δὲν εἶν' ἔτσι; Μικρὰ κουφετάκια ἢ χρωματιστὲς καραμελίτσες ἀνάλογες μὲ τὸ... ἐμπόρευμα. Ἀσπρὲς στὴ ζάχαρη, καφέ στὸ κακάο κλπ. Καὶ πρὸ πάντων νὰ μὴ ξεχάσετε πὺς οἱ μπακάληδες πολλοὺν καὶ πλάκες σοκολάτα!

Στὸ ἀγόρι σας μπορεῖτε νὰ φτιάξετε καὶ ἑνα χαρτοφύλακα γιὰ τὴν ἱχνογραφία του, μὲ χαρτόνι καὶ θήκες.

Καὶ τώρα σὰς ἀφήνουμε στὴν ἐμπνευσή σας γιὰ νὰ συμπληρώσετε τὰ δῶρα σας καὶ στὰ ἄλλα μέλη τῆς οἰκογενείας σας καὶ σὰς εὐχόμεστε καλὴ ἐπιτυχία καὶ καλὰ Χριστούγεννα!

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

Λάχανο ὠγκρατὲν

Δόση: Ένα καλὸ λάχανο, 25 δρ. βούτυρο 50 δρ. ξυσμένο τυρί. 2 ποτήρια γάλα, 2 καλὲς κουταλιὲς ἀλεῦρι. Ἀλάτι, πιπέρι, μουστάρδα, ξανθισμένο κρεμμύδι.

Εκτέλεση: Καθαρίζετε τὸ λάχανο φύλλο, φύλλο, ἀφαιρεῖτε τὰ σκληρὰ μέρος, τὸ πλένετε καὶ τὸ βράζετε σὲ ζεματιστὸ ἀλατισμένο νερὸ ἐπὶ μιὰν ὥρα (Μὴ πετάξετε τὸ ζουμί. Γίνεται θανμάσια σούπα ἂν τὸ ρίξετε καθὼς εἶναι βραστὸ ἐπάνω σὲ τηγανισμένα ψωμάκια καὶ φρέσκο βούτυρο τοποθετημένα στὸ βάθος τῆς σουπιέρας).

Όταν βράσῃ τὸ λάχανο, τὸ στραγγίξετε, τὸ ψιλοκόβετε. Ἐτοιμάσετε μιὰ σάλτσα μπεσαμέλ μὲ 20 δρ. βούτυρο, τίς 2 κουταλιὲς τὸ ἀλεῦρι καὶ τὰ 2 ποτήρια γάλα. Δένετε τὴν σάλτσα, τραβάτε τὴν κατσαρόλα ἀπὸ τὴ φωτιά καὶ ρίχνετε μέσα τὸ τυρὶ νὰ λυώσῃ. Όταν τὸ μίγμα εἶναι ἔτοιμο καὶ καλὰ ἐνωμένο προσθέτετε τὰ λάχανα, νὰ ἀνακατεύετε καλὰ καὶ χύνετε τὸ σύνολο στὸ ταψί. Κουκκίζετε ἀπὸ πάνω τὸ ξανθισμένο κρεμμύδι καὶ ἀπὸ πάνω τὸ ὑπόλοιπο βούτυρο καὶ τὸ βάζετε στὸ φούρνο νὰ ψηθῇ.

Σουφλὲ τηγανιοῦ

Δόση: 50 δρ. γάλα, 25 δρ. βούτυρο 25 δρ. ζάχαρη ψιλή, 50 δρ. ἀλεῦρι, ξυσμένη φλούδα ἐνὸς λεμονιοῦ.

Εκτέλεση: Βάλετε σὲ μιὰ κατσαρόλα τὸ βούτυρο καὶ τὸ γάλα. Όταν φουσκώσῃ, ρίξετε μὲ μιὰς τὰ 40 δρ. τὸ ἀλεῦρι καὶ γυρίσετέ το μὲ δύναμη ὥσπου διαλυθοῦν τὰ βολαράκια. Τὸ μίγμα πρέπει νὰ ξεκολλᾷ ἀπὸ τὴν κατσαρόλα. Προσθέσετε τὸ ξυσμένο λεμόνι.

Βάλετε στὴ σανίδα τῶν γλυκῶν τὸ ἀλεῦρι πὺν σὰς ἔμεινε καὶ τρίψετε πάνω σ' αὐτὸ τὴ ζύμη γιὰ νὰ γίνῃ σφιχτή. Όταν ἡ ζύμη ἐνωθῇ μὲ τὸ ἀλεῦρι αὐτὸ ἀπλώσατέ τη μὲ τὸν πλάστη γιὰ νὰ γίνῃ ψιλὴ μισὸ πόντο. Κόψτετὴ τὴν τότε σὲ

διάφορα σχήματα καὶ τηγανίσατέ τα σὲ μπόλικη φριτούρα. Όταν θὰ τὰ ρίχνετε τὸ βούτυρο πρέπει νὰ εἶναι χλιαρὸ γιὰ νὰ φουσκώνουν σιγὰ σιγὰ τὰ σουφλὲ καὶ δυναμώνετε στὸ μεταξύ τὴ φωτιά.

Όταν χρυσίσουν σεβρίσατέ τα, πασπαλίζοντας μὲ ζάχαρη. Ὁ ὄγκος τους ἔχει γίνῃ διπλάσιος.

Πουρὲς κάστανα μὲ κρέμα

Πάρτε 25 ὠραῖα, μεγάλη κάστανα, καθαρίσατέ τα, ψήσατέ τα σὲ βραστὸ νερὸ καὶ κάνετε τα πουρέ. Βάλετε τὸν πουρὲ σὲ μιὰ κατσαρόλα, προσθέσετε 15 δρ. φρέσκο βούτυρο, 2 ποτήρια λιγερὸ κρέας, 75 δρ. ψιλὴ ζάχαρη. Γυρίσατέ τα σὲ σιγανὴ φωτιά γιὰ νὰ λυώσῃ τὸ βούτυρο. Βγάλετε τὴν κατσαρόλα ἀπὸ τὴ φωτιά καὶ ἀνακατώσατε μὲ τὸ μίγμα 4 κουταλιὲς πυκνὴ κρέμα πὺν μπορεῖτε ἂν θέλετε καὶ νὰ τὴ χτυπήσατε. Ἀδειάσατε τὸν πουρὲ σὲ μιὰ κομποστέρα σὲ σχῆμα τρουλίου καὶ στολίστέ τον μὲ κεράσια ἀπὸ γλυκὸ σας. Φυλάξατε τὸν πουρὲ στὸ ψυγεῖο ἢ σὲ δροσερὸ μέρος.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

[Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 3688]

των, ὕμνων, γιατί σ' αὐτὴν παρουσιάσθηκε στὴ γῇ ἡ αἰώνια μουσικὴ τοῦ οὐρανοῦ. Γιατί ὁ Πατέρας ἔστειλε στὴ γῇ τὸ Γυιό Του γιὰ νὰ σώσῃ τὸν κόσμον, καὶ ὁ Γυιός Του δὲ δίστασε, δὲν ἀρνήθηκε, ἂν καὶ ἤξερε τί τὸν περίμενε.

Πῆρε λοιπὸν ἀνθρώπινο σῶμα, ὄχι γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν θέλησὶ Του, ἀλλὰ τὴ θέλησιν τοῦ Πατέρα Του, πὺν Τὸν ἔστειλε.

Ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν μέρα ἄρχισε ἡ τέλεια μελωδία τοῦ Γυιοῦ ἐπάνω στὴ γῇ, ἕνα ᾄσμα ἀπὸ σοφὰ λόγια, ἀπὸ καλὲς πράξεις, ἀπὸ ἀσπιλὴ ἀγνότητα, ἀπὸ ἀκούραστη ἀγάπη.

Δὲν μιλοῦμε ἐδῶ παρὰ γιὰ τὴν ὠραία καὶ εὐγενική μουσική. Γιατί ὁ μεγάλος ἐχθρὸς τῶν ψυχῶν μεταχειρίστηκε καὶ αὐτὸ τὸ ὠραῖο δῶρο τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴν καταστροφὴ καὶ τὸ θάνατο. Ματ. ο. μ.

ΚΑΛΔΑΙΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

«Ροδόπη»

Μυθιστόρημα

Βασιλείου Δεδούση

Τὸ ἀγωνιώδες πρόβλημα «Ἡ πολλὰ πλὴ ἀνθρώπινη ψυχὴ», πὺν κυρίως θεμελιώνει τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Βασ. Δεδούση «Ροδόπη», δὲν εἶναι ἡ ἀποκλειστικὴ πρόθεση τοῦ συγγραφέως. Οὐσιαστικὰ τὸν ἐνδιαφέρει νὰ δώσῃ παραστατικὰ τὴν ἱστορία μιὰς ζωῆς, πὺν τὰ ζητήματά της, σοβαρὰ καὶ ζωντανὰ ἀπὸ τὴν ἀποψη γενικῆς μελέτης καὶ βιοθεωρίας, τείνουν νὰ ἱκανοποιηθοῦν στὴ διαδρομὴ μιὰς πρωτύτης περιπέτειας, τοποθετημένης μάλιστὰ σὲ καθωρισμένα χρονικὰ καὶ τοπικὰ ὅρια.

Ἡ ἐξελικτικὴ ψυχαναλυτικὴ ἀποκάλυψη τῆς κεντρικῆς ἡρώιδος τοῦ βιβλίου, πὺν εἶναι μιὰ γυναίκα-ζωγράφος, μὲ πολυσύνθετη ἐσωτερικὴ ἰδιουσύστασι καὶ παλεῦει ἀνάμεσα σὲ τέσσερις «θέσεις» καὶ ἰσάριθμες «ἀντιθέσεις» στὴ ζωὴ της, ρυθμίζει στὸ βάθος καὶ τὴν κίνηση τῶν λοιπῶν προσώπων τοῦ μυθιστορήματος, πὺν διατηροῦνται μὲ ἀρτιότητα καὶ συνέπεια ὡς «τύποι» τῆς σύγχρονης κοινωνίας. Τὰ δράματα βέβαια, πὺν ἀναπτύσσονται σὲ δύο διαφορετικοὺς κόσμους καὶ σὲ δύο διαφορετικὰς ἐποχὰς (μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ κ. Δεδούσης προσπαθεῖ νὰ φέρῃ τὴ συνθετικὴ ἰσορροπία), εἶναι κοινὰ. Ἐντούτοις ὁ μῦθος τοῦ ἔργου — κρᾶμα ἐπιστημονικῆς σπουδῆς καὶ πραγματικῶν ἐντυπώσεων — κρατᾷ ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τὸ ἐνδιαφέρον τῶν γοργῶν καὶ ἑαφικῶν, πολλές φορές, περιπτώσεων, πὺν μεστῶνουν περισσότερο σὲ ἀφηγηματικὴ οὐσία καὶ λιγώτερο σὲ αἰσθητικὴ τελειότητα.

Ὁ κ. Δεδούσης παρακολουθεῖ τοὺς ἀνθρώπους του, χαράζει βαθιὲς τομὲς στὴν ψυχὴ τους καὶ τοὺς ἐμφανίζει ὡς πλάσματα κοινωνικῆς πείρας, πὺν τὰ βαρύνει τὸ πεπρωμένο τους ὥσπου νὰ ξεσηκωθοῦν καὶ νὰ τὸ κατατροπώσουν. Γιατί καὶ ἡ Ροδόπη πὺν ἀγάπησε τὸν Ἀγγελὸ Μόρφη καὶ ὁ ἄντρας τῆς Ἀντρέας Καλλονᾶς καὶ ὁ ἀλύγιστος ἐκείνος ἀνακριτὴς καὶ ἡ Ἑλένη καὶ ὁ γιὸς τῆς Ροδόπης καὶ ἡ Ἀλεξάντρα, πὺν ἀποφάσισε νὰ τὸν παντρευθῇ, εἶναι στὴν ἀρχὴ αἰχμάλωτοι μιὰς κακῆς ἢ ἀδίκης μοίρας, μὰ στὸ τέλος συνέρχονται, διασποῦν τὴ διπλὴ ἢ τριπλὴ προσωπικότητά τους καὶ τὴν περιορίζουν στὴ «μορφὴ τῆς ἀρετῆς». Ὁ κοινωνικὸς ἐξαγνισμός, πὺν ἀναγκαστικὰ καταφεύγει ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος, δὲν ἀποτελεῖ ἀπλὰ τὴ

σωτηρία του: εἶναι ὁ καρπὸς τῆς πάλης τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν ἑαυτὸ του καὶ τὰ δαιμονικά του. Ὁ θάνατος σφραγίζει ἐπίσημα τὸ φυσιολογικὸ τέρας. Πρὶν ἀπ' αὐτὸν ἔχει συντελεσθεῖ ἡ Ἀριστοτελικὴ κάθαρση.

Ἡ «Ροδόπη», παρ' ὅλο τὸ ἀτημέλητο ὕφος της, πὺν θὰ μπορούσε νὰ εἶχε μεστώσει σὲ κρυσταλλικότερες εἰκόνες καὶ πὺν ρέουσα ἀφηγηματικὴ (χαρακτηριστικὴ, ἄλλωστε, τῆς λογοτεχνικῆς ἐμπειρίας τοῦ κ. Δεδούση), εἶναι καὶ ἕνα ἀδρό χρονικὸ ἀπὸ τὴν Κατοχικὴ πραγματικότητα, πὺν σημαδεύει μὲ σκληρὴ γύμνια τὴν ἀγριότητά της, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐθνικὴ ἀντιστασιακὴ κίνηση στὴ Θεσσαλονικὴ. Μέσ' ἀπ' τὴ ροὴ τῶν γεγονότων τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ βιβλίου, προβάλλει ἡ ἡρωϊκὴ Μακεδονικὴ ψυχὴ, πὺν μέσῃ στίς κρίσιμες ἐκεῖνες ἱστορικὰς ὥρες, ξεπλήρωσε τὸ χρέος της στὴν Ἑλλάδα καὶ μὲ πολὺ αἷμα.

ΤΑΚΗΣ ΔΟΞΑΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Χ. Πολυζωγόπουλον, Ἀμαλία. Μὰς ἐνδιαφέρει. Παρακαλοῦμε νὰ τὸ στείλετε. — Κ. Παρ... Τρίπολιν. Ἐχετε πηγαῖο χάρισμα. Θὰ χρειασθῇ ὅμως νὰ διαβάσετε ἀκόμα πολλὰ καὶ νὰ ἐξασκηθῇτε. — Α. Εὐαγ., Βροντάδο Χίου. Σὰς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ὠραία κίνηση πὺν κάνατε γύρω ἀπὸ τὸ ἔργο τῆς «Οἰκογεν. Ζωῆς». Τὸ ταξίδι μὰς στὴ Χιὸ θὰ πραγματοποιηθῇ προσεχῶς. — Α. Κ., Πάτρας. Ἡ ἀνωμαλία ὀφείλεται σὲ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς μας. Θὰ τακτοποιηθῇ. — Γ. Κοντοδόνην, Χίου. — Παν. Μπελίσσον, Ἀβιά Καλαμών. — Αἰδσα. Ρίζον, Μελίτην. — Χρυσ. Τσιλιβῆ, Καλάμας. — Χαρ. Πολυτίδην, Βροντάδο, Χίου. — Κ. Γιαννόπουλον, Σκουπέικα Κορινθίας. — Δημ. Νάκον, Ἐρμιόνην. — Ἑλένη Κλωνῆ, Κιάτον. Ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμε, ἐτακτοποιήθησαν.

ΝΕΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Λουτράκι, Δνὶς Χριστ. Π. Ζερβού. Βραχάτι Κορινθίας, Δνὶς Ἀναστασ. Κ. Μπάροζην. Κοκκῶνι Κορινθίας, κ. Μαίση Ἀλέξη. Βέλλο Κορινθίας, Θ. Ράπτης, ἱεροψάλτης. Κυπαρισσία, κ. Εὐαγθ. Πετροπούλου, φαρμακοποιός. Πύργος Ἠλείας, Ι. Παπαθωράκης, ἱεροψάλτης.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ"

ΟΔΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ, 16 — ΑΘΗΝΑΙ

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΜΑΣ

ΒΙΒΛΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

«Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ» Ἰωάννου πρωθιερέως τῆς Κροστάνδης, μετάφρ. Ἀρχιμ. Μιχ. Κωνσταντινίδου, νῦν Μητροπολίτου Κορινθίας. Τὸ βιβλίον ποῦ ὁδηγεῖ εἰς τὴν χριστιανικὴν ζωὴν . . . Δρχ. 8.000

«52 Ὁμιλίαι» Κ. Καλλινίκου, ἐμπνευσμένα ἡθικοκοινωνικά κηρύγματα με σύγχρονο πνεῦμα . . . Δρχ. 15.000

«Γύρω στὶς αἰώνιες ἀλήθειες» Μητροπολίτ. Χίου κ. Παντελεήμονος (Κηρύγματα εἰς τὰ Εὐαγγέλια τῶν Κυριακῶν) Δρχ. 12.500

«Οἱ Φίλοι τοῦ Θεοῦ», τοῦ ἰδίου, (κηρύγματα εἰς τὰς ἐορτὰς τῶν ἁγίων) Δρχ. 15.000

«Ἀπὸ τὸ Βιβλίον τῆς Ζωῆς» τοῦ ἰδίου Τόμοι Α' καὶ Β' ἑκαστος . . . Δρχ. 12.500

«Ὅταν τὸ δάκρυ κυλάει» Μαρίας Φωστίνης. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τὸ δ. α. πνεῖ ἱερὸς λυρισμός. Περιέχει διηγήματα, στίχους, ἄρθρα . . . Δρχ. 7.000

«Ὁμιλία εἰς τὸ Πάθος τοῦ Κυρίου» Σεβ. Μητροπολίτου Τρίκης καὶ Σταγῶν κ. Πολυκάρπου . . . Δρχ. 5.000

«Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία» Ἀρχιμ. Παναρέτου Δουληγέρη (Ἄρθρα, μελέται, ἐντυπώσεις) . . . Δρχ. 2.000

«Λόγοι ἐπὶ τῶν Κυριακῶν Εὐαγγελίων» Σεβ. Μητροπολ. πρώην Μεσσηνίας κ. Πολυκάρπου . . . Δρχ. 20.000

«Ἀμὼς» (εἰσηγ. μετάφ. ἐκ τοῦ Ἑβραίου κειμένου) ἐπιμελ. Β. Βέλλα Δρχ. 20.000

«Πίστις καὶ Ἐπιστήμη» Δημ. Μαγκριώτη . . . Δρχ. 5.000

«Ἡ Βίβλος ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Ἐπιστήμης» Β' ἔκδοσις Δ. Μαγκριώτη Δρχ. 7.000

«Ἐκλογή ἐκ τῶν Ἑλλήνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας» . . . Δρχ. 7.000

«Ἀπολογητικά τῶν Πατέρων τῶν πέντε πρώτων αἰώνων» (κατ' ἐπιλογὴν Γρηγ. Παπαμιχαήλ καθ. Πανεπιστημ.) Δρχ. 15.000

«Θρησκεία καὶ Διανόησις» Σεβ. Μητροπολ. Κορινθίας Μιχαήλ . . . Δρχ. 4.000

«Ὁ Ἱερεὺς ἀπέναντι τῶν ἐργατῶν» Ἀρχιμ. Τίτου Ματθαίου Δρχ. 2.000

«Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὑπογράμμισις ἡθικοῦ βίου» Σεβ. Μητροπολ. Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως Χρυσοστόμου . . . Δρχ. 2.000

«Αἱ παραβολαὶ τοῦ Κυρίου», σὲ στίχους, τοῦ ἰδίου, εἰκονογράφησις Φ. Κόντογλου . . . Δρχ. 5.000

«Ἀπὸ τὴν πηγὴν τοῦ ζῶντος ὕδατος» Ἀρχιμ. Τιμ. Ματθαίου Ὁμιλία Δρχ. 8.000

«Συμβολαὶ εἰς τὴν Ἱερὰν Ἐξομολόγησιν» Μητροπ. Κερκύρας Μεθοδίου (Ὑποδείξεις πρὸς τοὺς ἐξομολογητὰς) Δρχ. 3.000

«Χριστιανικὴ Πίστις καὶ Ἐπιστήμη» Tihamer Toth . . . Δρχ. 3.000

«Τὰ Ἀγνὰ Νεῖατα» τοῦ ἰδίου Δρχ. 15.000

«Πάντα μαζί σου». Τὸ βιβλίον τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης . . . Δρχ. 5.000

«Ἡ Ἑβδομάς». Ὅδηγὸς με σκέψεις καὶ κατευθύνσεις διὰ τὴν χριστιανικὴν πορείαν κάθε ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος Δρχ. 3.000

«Θρησκεία—Ἐπιστήμη—Κοινωνία» Δρχ. 7.000

«Ἡ Ἐγκράτιδα» (Μία ἡρώς τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων) . . Δρχ. 6.000

«Ἁγίου Αὐγουστίνου Ἐξομολογήσεις». Τὸ βιβλίον τοῦ Θεοῦ ἔρωτος καὶ τῆς μετάνοιας . . . Δρχ. 20.000

«Μύστις» συγκινητικὸ μυθιστόρημα τῆς πρώτης χριστιανικῆς ἐποχῆς . . Δρχ. 5.000

«Πρὸς τὰ Ὑψη» Ἐρ. Πετροῦ Δρχ. 2.000

«Ὁ ἀόρατος πόλεμος» Νικοδήμου Ἁγιορείτου τ. ἄδետος Δρχ. 14.000 δρχ. Δρχ. 18.000

«Ὁ Μ. Βασίλειος καὶ ἡ Οἰκογένειά του» . . . Δρχ. 2.500

«Χριστιανικὰ Ρήματα» Α' καὶ Β'. Ἐκαστος τόμος . . . Δρχ. 2.000

«Μελέται περὶ τῆς Κρατικῆς Εὐσεβείας καὶ τῶν σχέσεων Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας» (Μιχ. Γαλανοῦ) . . . Δρχ. 8.000

Βίοι διαφόρων Ἁγίων ἑκαστος Δρχ. 500

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

«Ἡ μητέρα λείει ἱστορίες», Ἀδ. Μαντούδη. (Εἶναι οἱ ὁμοιότερες ἱστορίες ποὺ γράφηκαν γιὰ παιδιὰ με ψυχολογημένα διδάγματα) . . . Δρχ. 5.000

«Ἡ Ἱστορία τοῦ Χριστοῦ», Μητροπολ. Κορινθίας Μιχαήλ. Κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν τῆς Μ. Μάκκινζι . . . Δρχ. 3.000

«Ὁ Νάνος Τραλαῶς» παραμῦθι γιὰ παιδιὰ 8—15 ἐτῶν Γεωργίας Δεληγιάννη Ἀναστασιάδου . . . Δρχ. 7.000

ΔΙΔΑΦΟΡΑ

«Ἀριστοκρατία» Σμ. Σινιόσγλου (κοινων. μελέτη) . . . Δρχ. 2.000

«Ὁ Νικηφόρος» Φ. Κουκουλέ Δρχ. 5.000.

«Σταυρακίου, Ζωῆς πολλὰ τὰ ἐτη» τοῦ ἰδίου (Βυζαντινὸν διήγημα) . . Δρχ. 5.000

«Ἡ Διεξενυγμένη» ἡθοπλαστικὸν μυθιστόρημα ὑπὸ Pierre Mauriac Δρχ. 6.000

Κάθε παραγγελία ἐπιβαρύνεται με 10 %, ἔξοδα ταχυδρομικὰ ἐπὶ συστάσει καὶ συσκευασίας. Οἱ δὲ παραγγελία ἐκτελεῖται ἀνεὺ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου.